

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

Besenyői BEÖTHY KÁLMÁN alezredes

Segédszerkesztő:

BENEDEK MIHÁLY őrnagy

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

csckaszám: 25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,**Hiszek egy isteni örök igazságban,**Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

Hivatástudat.

A bűncselekménnyel gyanúsítottat a járőr elfogja, a laktanyába kíséri és ott, az egyik legénységi szobában magára hagyja... a következmény: a bűnösnek ítélt ember leemel egy fegyvert a fogasokról, tölt és főbelövi magát. Megtehetette volna azt is természetesen, hogy a lövést arra a csendőrré adja, aki őt elfogta vagy magára hagyta, vagy azt is megtehetette volna, hogy másokat lő agyon. Az öngyilkos csak magával végzett és így nem jelzi ennek a csendőri mulasztásnak az útját más halott. Kérdezzük: hány csendőr vagy polgári egyén köszönheti életbenlétét annak, hogy az öngyilkos ilyen — és nem más — volt?

Arra, hogy ez megtörtént, mentség nincs. A foglyórzás olyan kötelesség, amelyet csak egyféleképpen lehet teljesíteni, az előírások legszigorúbb betartásával, mint minden mást is, ami a csendőri hivatást az állam és a nemzet érdekei elsődrendű tényezőjévé teszi. Az egyéni adottságok különbözősége egy-egy feladat elvégzésében vagy eredményeiben megmutatkozhat, abban azonban nem lehet alhadnagyi és próbacsendőri mérték, hogy a csendőr mennyire adja át magát hivatása teljesítésének.

A csendőrség a nemzet munkájából bőséges részt kapott mindig, — ez adja meg az értékjelzést is, — ma azonban minden eddigit felülmúló feladatok hárulnak rá. Talán sohase függött oly nagy mértékben a nemzet — bár küzdelmes, — de ma még nyugalmas munkája a rendfenntartó szervezetek teljesítő- és küzdőképességétől, mint a mai időkben. Ezt annyira tudatosítania kell önmagában mindenkinek, mint azt, hogy levegő nélkül nincs élet.

A harcvonalban álló katona és az itthon álló csendőr feladatai azonosak, célban és súlyban egyformák és csak akkor teljesülhet minden magyar erőfeszítéshez fűzött remény és vágy, ha a kiosztott munkát senki sem tekinti tehernek, senki sem veszi félvállról, hanem azzal a meggyőződéssel, hogy ott,

ahol van, oda őrségre állított; ezt a helyet küldetése helyének tekinti, tudva, hogy a reábízottakért felelős.

A járőrök ezreinek minden szava, lépése, intézkedése csak és egyedül ebből a tudatból eredhet, táplálkozhat. Ezt a tudatot ma kell a lélek legmélyéig gyökeresíteni, megizmosítani, terebélyessé tenni, mert a ma után kemény idők következnek még. Vak volna az, aki arra alapozna mindent, hogy a mai küzdelem a legnagyobb fokú, ennél több megpróbáltatás, munka, erőkifejtés már nem következik. Sőt! Határozottan és erőteljesen igenis mindig, mindenütt azt kell hirdetni, hogy a háború után a nemzet újból építeni fog, mégpedig úgy, hogy az elkövetkezendő harcokat minél kevesebb áldozattal és minél hamarább, minél nagyobb eredménnyel vívhassa meg.

Ezt a tudatot izmosítani kell és mindennapi gondolkodásunk gyúpontjába kell állítani, mert ne higgye azt senki, hogy a háború után feltétlenül, minden tekintetben nyugalom lesz urrá az egyéneken, a társadalomban és a nemzetek között. Nem jóslás ez, tapasztalat a nemrég múlt háborújából és aki emlékezni tud, az emlékszik, hogy nem egyedül a vesztes nemzetek vergődtek a kérdések tengerében, hanem — talán gyakrabban — a győztesek is. Az így várt jövő ott kell találja a magyar csendőrt ismét a teendők rengetegében, ahol ismét csak nem maradhat el az erőfeszítése, aminek mértékét mindig, ma is az határozza meg, hogy mily erős az egyénben és az egész testületben a hivatástudat.

Világos, hogy akik mulasztásukkal az öngyilkosságot lehetővé tették, nem tartoznak azok közé, akiknek a munkájával lett szilárd, biztos támaszpont a csendőrség, nem azok, akiknek a munkájában lüktető forróság van. Ezek az emberek a közösségi rendeltetésüket nem ismerik, az orruk elé látnak csak! Ilyen földrehúzott fejű emberekre pedig ma legkevébbé van szükség, azoknak a magyar életből el kell tűnniök!

A mai harc nem fog irgalmat ismerni, időt nem ad a talpraállásra, kíméletlen minden tekintetben; Sztalingrád romjai között és a suttogó propaganda mezején könyörtelen harcok állnak. Halálos vétek a nemzet jelen és jövő napjai ellen minden olyan tett, amelyből nem a messze világító hivatástudat sugárzik!

Egy hadtápszázlőalj történetéből.

Írta: vitéz THASSY-PLÁVENSZKY FERENC
ny. őrnagy.

(Befejező közlemény.)

Az ellenséges propaganda megakadályozására a rádió beszolgáltatása és a sajtócenzúra volt elrendelve. Ezenkívül azonban a szláv és német nyelvet beszélő alárendeltekben felvilágosító propaganda-csoportot szerveztem, mely tapasztalatom szerint, jól bevált.

Rőpiratszórás vagy nyomtatványok terjesztése nem észleltetett. Viszont több rövidhullámú rádió adógépet lepleztünk le, ezek ellenséges propaganda híryanagot szórtak. Szovjet és angol propaganda-hírek voltak ezek s főleg a visszamaradt kommunistáknak és a lengyeleknek szólt. Szabotázs nem volt észlelhető. Megtörténtek a légtalmi és az ejtőernyősök elleni védekezésre vonatkozó intézkedések is.

Különösen nagy gondot okozott a lakosságnak — főleg a nagy munkástelepeknek — az élelmezése. A kórházak liszttel és tejjel ellátása. Inségesek segítése, hajléktalanok elhelyezése.

A zászlőalj-parancsnokságnak, mint állomás parancsnokságnak is, igen sok teendője volt a helyi katonai és polgári ügyek intézésében. A lakosság minden ügyes-bajos dolgával, panaszával az állomás parancsnokságra jött s onnan várta ügyének elintézését.

Csak egy kis esetet említek a sok közül:

Egy szegény asszony, — akinek a férjét az oroszok elvitték, — bejött sírva, hogy a tehene nagyon beteg, el fog pusztulni, ha nem kap szekeret, amivel az állatorvost kivigyje hozzá. Nincs senki, akitől szekeret tudna kapni, nyolc km-re van a háza. Segítsék rajta. Apró gyerekei vannak. A tehén a mindenük, ebből élnek, ez a létfenntartójuk.

A szekeret megkapta, az állatorvost kivitte. Másnap nagy örömmel jött megköszönni segítségünket és hálából két pár csirkét hozott. (Valószínű, hogy neki az egész vagyon volt.) A csirkét visszaadtuk s ráadásul még egy kenyert is kapott.

*

Az őrökön az alábbi előjegyzések vezetését tartottam célszerűnek.

Iktatókönyv, Napló, Szolgálati könyv, Vezénylő lajstrom, Szolgálati lap, Őrjárat, beosztás, Jegyzék-könyvecske (őpk. vagy helyettese részére).

A kiképzést illetőleg az első időszakban rendszeres munkáról szó sem lehetett, csak már minden a rendes kerékvágásba került, állítottuk be a kiképzést a napi foglalkozás keretébe.

Kiképzés főleg csak a tartalékszázadnál lehetséges, miért is jó, ha a tartalékot időszakonként cseréljük.

A szakkiképzést az őrökön a tisztiparancsnok ellenőrzése mellett az őrsparancsnokhelyettes, a tartaléknál a táborigazgató szakasparancsnok, vagy távolléte esetén a helyettese vezette.

Vasárnaponként Dolinán katonamise volt, melyen a polgári lakosság nagy tömege is részt vett. A kül-őrökön is a szolgálatmentes legénység templomba ment. Mély benyomást tett ez a lakosságra.

Augusztus 20-át, Szent István királyunk napját idegenben — magyar szívvel — katonai ünnepséggel ültük meg. Ez alkalommal még a városka is zászlódíszet öltött. Az ünnepélyen és a díszében részt vett a már akkor ott lévő német bajtárs is, valamint az ukrán polgári vezetőség és az előkelőségek.

Ezzel az ünnepséggel zárult a galíciai tartózkodásunk és szolgálatteljesítésünk. A német bajtársak átvették tőlünk a szolgálatot, mi meg elindultunk gyalogmenetben haza.

*

A hadtáp-zászlőalj a világháború óta most először teljesítette a hivatásának megfelelő feladatát hadművelési területen. Tapasztalataimat ismertetem röviden az alábbiakban személyi és dologi tekintetben abból a célból, hogy a felmerült nehézségek áthidalásához némi támpontot nyújtsak. Bár azok egyéni nézetek, — közreadni óhajtom, hogy mégis lássuk azokat a nehézségeket is, amikkel meg kellett küzdeni.

A) A csendőrség hivatásos állományából származó tiszt csak a zászlőalj-parancsnok és a táborigazgató szakasparancsnok volt, a többi honvéd tartalékos tiszt volt. Legtöbbje kiöregedett, törődött, 50 éven felüli tiszt volt. Hadtápszolgálatra pedig erős, fáradalmat jól bíró tisztikar kell.

A szakszolgálat irányítása, kezelése pedig szakismeretet is kíván, amivel természetesen — a honvéd tartalékos tisztek nem rendelkezhetnek. A szolgálat érdeke megkívánna, hogy a századparancsnokok szintén a csendőrség hivatásos állományából származzanak.

Voltak századparancsnokok, akik kiválóan oldották meg feladatukat s a vett rendelkezések keretében, önállóan igen tevékenyen és kezdeményezően intézték szolgálatukat, azonban a szakismeret ezeknél is hiányzott, igaz, hogy ezt nagy szorgalommal igyekeztek pótolni.

Az egyik legfontosabb szerepet betöltő „Hírszerző és K. tiszt“-et állandó jelleggel kell beosztani, mert munkaköre eredményes ellátásának nélkülözhetetlen feltétele — a szakképzettségen kívül — a folyamatosság. A táborigazgató szakasparancsnok tudja ugyan helyettesíteni, de azt ezzel a feladattal tudamosabb időre megbízni nem lehet, mert az nagy megterhelést jelentene s vagy az egyik vagy a másik szolgálat hátrányt szenvedne.

Kívánatos volna, hogy a segédtiszt hivatásos honvéd, vagy volt hivatásos állományból származó nem-tényleges tiszt legyen, aki katonai szakismeretekkel rendelkezik. A segédtisztól a zászlőalj ügymenete és a szolgálat sokoldalúságot és rugalmasságot kíván.

A gazdászati tiszt mellett még egy élelmezőtiszt is szükséges, mert a széttagozott zászlőalj óriásira nőtt gazdaszaktölgazgatási teendői mellett a még fontosabb ellátó szolgálat is — egy embernek — sok.

B) Kívánatos, hogy fiatalabb korosztályú 38—45 év közötti honvéd legénység nyerjen beosztást a hadtápszázlőaljhoz. A zászlőaljunknál a zöm 50 éven felüli, elöregedett, törődött ember volt, akik a hadtápszolgálatra már nem, vagy csak alig alkalmasak. A kiképzés ily koros emberekkel sok tekintetben nehézséggel jár.

Általában fegyelmezettek, szolgálatkészek, azonban az ember nagy követelményeket nem támaszthat velük szemben.

A csendőrlegénység létszámát, akár a hivatásos, akár a nemtényleges állományból csak annyiban kellene felemelni, hogy a szakaszokhoz egy szakaszparancsnokhelyettes is nyerne beosztást, ki a szakaszolgálatlaltal kapcsolatos kiképzést vezetné. Igen fontos és szükséges beosztás.

C) A hadműveleti területnek az ellenség vagy az ellenséges érzelmű lakosság vállalkozásai ellen megvédése (ha ott csapatok nincsenek) a hadtápszászlóalj feladata. Ennélfogva szükséges lenne minden szakaszt golyószóróval ellátni, valamint a zászlóaljhoz — mint közvetlen alakulatot — egy géppuskás szakaszt beosztani, mely egyúttal a zászlóalj légvédelmét is ellátná.

Tűzgépek nélkül nem ütőképes a zászlóalj, más csapatok gyors segítségével pedig nem mindig számolhat.

A géppuskát pótoltuk két zsákmányolt orosz géppuskával, melyhez megfelelő lőszer is volt. Alkalmazásba is lépett mindjárt a megszerzés után, egy város megszállásánál s érzésem az volt, hogy döntően befolyásolta és biztosította az eredményt.

A nagy területi kiterjedések, a nagy távolságok, a rossz közlekedési viszonyok, a polgári távbeszélő vonalaknak harcok utáni használhatatlansága, indokoltá tennék a zászlóaljnak rádióval ellátását.

Ezért a zászlóaljhoz — mint közvetlen alakulat — egy híradószakasz volna beosztandó 25 állomással. A zászlóalj forgalmi körében kb. 80—100 km, a századok forgalmi körében 25—30 km távolsággal számolhatunk. A személyi összeköttetés igen lassú. Bár a polgári távbeszélő vonalak időközben kiépültek s így majdnem valamennyi alárendelt parancsnoksággal a távbeszélő összeköttetés megvolt, azokra alapítani minden tekintetben még sem lehet. (Anyaghiány miatt nem voltak tökéletesek, lehallgatás veszélye, stb.)

Rádiókon kívül két motorkerékpáros hírvívő is célszerű lenne a zászlóaljtörzshöz.

D) Nagy nehézséggel járt az élelmezés és a gazdaszatkezelés. A századok a zászlóaljparancsnokságtól 30—90 km, a szakaszok a századoktól 15—30 km távolságra voltak kihelyezve. Nagy feladat elé állította a gazdasági hivatal főnököt egy ennyire széttagolt zászlóalj élelmezésének ellátása lófogatú járművekkel. Különösen a húsellátás okozott gondot a nagy melegben.

A zászlóalj kezdetben felvételező állomástól vételezett fel, annak elvonulásakor pedig attól a zászlóalj készlete 20—25 napra egészített ki.

Felvételező hely hiányában a zászlóalj gazdasági hivatalára hárult az a feladat is, hogy a zászlóalj állomáshelyén telepített szervek és egyes átvonuló csapatokat is élelmezni kellett (H. Sz. III. R. 325, pont, 3. bek.).

A zászlóalj gazdasági hivatalának a jelenleg rendszeresített személyzete kevés. Tekintettel arra, hogy a századok kénytelenek önállóan működni, legalább 1—1 számvívő altisztre volna szükségük, a kihelyezett szakaszoknak pedig 1—1 számvívő tisztesre.

A főzőüst a hadtápszászlóaljnál nem vált be. A zászlóalj időközönként mozog, gyalogmeneteket hajtvégre, azonkívül szakaszegységekre, sőt rajokra is tagozódik, — s így a főzőüst helyett századonként egy mozgókonyha, szakaszonként pedig 1—1 darab 50 személyes, 1—1 darab 25 személyes főzőláda és egy 50 személyes kondér lenne célszerűbb.

Vitéz lófő nagybacsoni Nagy Vilmos vezérezredes az új honvédelmi miniszter.

A felvételezés és élelem kiszállítására egy tehergépkocsi rendszeresítése a legelemibb szükséglet.

E) A zászlóaljnak sok nehézséget okozott a tartalékos tisztikarnak és legénységnek a 28 naponkénti felváltása, mely két részletben: 10—15 napi időközönként történt — 8 különböző kiegészítő parancsnokságtól. A nehézségek részletezésére nem tértek ki, csak egyet említek meg. A szolgálatban már begyakorolt tisztet és legénységet, amely a helyi viszonyokkal, a feladattal és a követelményekkel többé-kevésbé tisztában volt, le kellett váltani. Hogy ez mit jelent, nem szükséges magyarázgatni!

A váltás több oknál fogva szükséges és célszerű, de ezt úgy kellene keresztül vinni, hogy a váltás ne 28 naponként, hanem 2—3 hónaponként történne, vagy pedig 2—3 hónap alatt részlegenként.

Nem lennének leválthatók a századparancsnokok, a K. tiszt, a gazdasági hivatal főnök, a gazdasági hivatal személyzete. Természetesen a tényleges tisztikar és a tényleges csendőrlegénység sem.

F) A kiképzéssel kapcsolatban említést kell tennem a szakképzésről. A hadtápszászlóalj az általános rendészeti és közbiztonsági szolgálatot hivatottak ellátni, ezért a beosztott tartalékos tisztnek és a legénységnek némi előzetes szakképzése multhatatlanul szükséges. A beosztott tartalékos tiszt és legénység zömének még a katonai ismerete is hiányos. Két-

irányú kiképzést kell tehát részükre nyújtani, egyik a katonai, a másik a szükségszerű csendőrségi szakki-képzés, hogy tájékozva legyenek a leendő szolgálatakról és feladatukról.

Világos szükséglet ez, hiszen a zászlóalj felvonulása után a szolgáltatot meg kell kezdeni és jól ellátni! A feladat: szásrétű, még kiképzett csendőrnek is sok gondot okoz!

Ezért addig, míg a csendőr karhatalmi zászlóaljjal nem számolhatunk, úgy vélem megoldhatónak a kérdést, hogy a zászlóalj a felállításától számított 3—4 hétig alkalmazásra nem kerülne s ezen idő alatt a tiszték és a legénység egy szükségszerű kiképzést kapnának. Ennek keretében történne a lövészet is, amit katonai szempontból igen fontosnak tartok. (A löoktatáshoz, illetve a kiképzéshez fadugós történyekkel a zászlóaljat el kell látni.)

Néhány szó hősi halált halt Kormányzóhelyettesünk harcéri életéről.

Valahol Oroszországban, 42. VII. 25.

Hadtáp zászlóaljunk eddigi állomáshelyén, Kurszkban elszállásolva, az indulási parancsot egyre türelmetlenebbül várta, hogy az elől dúló gigászi harcokban hősiiesen küzdő honvédeinkkel együtt a küzdelemből kivége részét s a sikerben, győzelemben csztözzék. Július hó 1. napján az indulási parancsot végre meg is kapta; feladata, hogy tagozódva, három különböző útvonalon haladjon előre, az utak mentén levő községeket, erdőket fésülje át, a partizánokat, volt kommunistákat és veszélyes katonaszökevényeket fogja el, fegyverezze le.

Zászlóaljunk, amikor feladatát, — mindenhol a hősiiesen küzdő és előrenyomuló honvédeinket követve, — nyolc napi fárasztó menet és sikeres, jól végzett munka után végrehajtotta, egy valamikor jobb napokat látott, nagyon szép fekvésű, de jelenleg az itt lezajlott nagy harcok nyomait magán viselő régi orosz városban állapodott meg.

A hadsereg hadtápparancsnokság a város közelében zeg-zugosan húzódó dombok között épült néhány, aránylag ép házban rendezkedett be. Parancsnok T. H. ezredes, aki egyébként a hadműveleti területen levő valamennyi hadtápzászlóaljnak közvetlen parancsnoka. Zászlóaljunk magában a városban helyezkedett el, parancsnokunk vitéz B. F. cső. őrnagy. A zászlóaljunk egyes századai elhelyezést a várostól távolabb nyertek. Így egyik századunk két szakasza a város mentén elhelyezett repülőteret őrzi, illetve az esetleges ellenséges, vagy partizán támadások ellen biztosítja. Ebben nem volna semmi különös, hiszen ez s ehhez hasonló tevékenységek feladatainkat képezik, azonban Ő Főméltósága, vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Úr, mint repülőfőhadnagy, ezen a magyar repülőterén teljesít katonai szolgálatot. Ezen körülmény

zászlóaljunk kitüntetésnek véve, ennek megfelelően teljesíti szolgálatát.

Történt, hogy a parancsnokunk egyik szemléje alkalmával a Kormányzóhelyettes Úrnál jelentkezett, ki a Tőle megszokott kedves közvetlenséggel parancsnokunk jelentését fogadva, vele hosszabb ideig elbeszélgett, majd az itteni helyzetről részletes felvilágosítást kért. Ő Főméltósága a zászlóalj parancsnokunknak ígéretet tett, hogy a zászlóaljat másnap a déli órákban meg fogja látogatni.

Ezt a legmagasabb bejelentését túláradó örömmel vettük tudomásul. Zászlóaljunk, mint megbolygatott hangyaboly sűrög-forog, körletünk a déli órákra ünnepi díszet ölt. A zászlóaljparancsnokság épületét s a bejáratot zöld falombokkal borítjuk, az udvart homokkal szórattjuk tele s ahogy Ő Főméltósága érkezésének ideje közeledik, arcunk percről-percre ünnepélyesebb kifejezést ölt.

T. H. ezredes úr érkezik elsőnek, majd pár percre rá nagy fekete autón Ő Főméltósága a kíséretével érkezik. Ő Főméltósága az autóból elsőnek ugrik ki, az őrség és a zászlóalj tisztikara T. H. ezredes és vitéz B. F. őrnagy zászlóaljparancsnokkal az élén feszes vigyázzban tisztelg, majd parancsnokunk jelentést tesz, egyben engedélyt

Kormányzóhelyettes Urunk látogatáiba érkezik a 106. hadtáp zljhoz valahol Oroszországban (vitéz Bajay csendőrőrnagy jelentkezését fogadja). T a m á s i J e n ő csendőr hdgy felv.

Hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urunk a repülőtéren bajtársai körében valahol Oroszországban. Középen vitéz Ághy csendőralezredes és vitéz Bajay csendőrőrnagy. T a m á s i J e n ő csendőr hdgy felv.

Hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urunk bajtársai körében valahol Oroszországban. T a m á s i J e n ő csendőr hdgy felv.

kér, hogy a zászlóalj törzséhez tartozó tisztjeit és a századparancsnokait bemutathassa. Ő Főméltósága kíséretével a felsorakozott tisztek előtt ellép, jelentéseiket fogadja, majd barátságosan kezét szorít. Szívünket kimondhatatlan érzés járja át s egyszerre elfelejtünk minden fáradságot, minden bennünket fenyegető veszélyt. Ő Főméltósága velünk, — arcán kedves mosollyal, — beszélget s egyszerű táborigényruhában látva Őt, akaratlanul is érezzük, hogy hozzánk mennyire közel áll, úgyis mint államfőhelyettes, úgyis mint bajtárs.

Rövid szemle után Ő Főméltósága szíves meghívásunkat elfogadva, a zászlóalj tiszti étkezdéjében közös ebédet vesz részt. Az asztalokat pompás mezei virágcsokrok díszítik. A falakat zöld falombok, kellemes, hűs levegőt s illatot árasztva széjjel az aránylag kicsi helyiségben.

A helyfoglalásnál nagyon kedves epizód játszódott le. Ugyanis az ülési sorrenden változtatnunk kellett, mert Ő Főméltósága a neki felajánlott főhelyet nem fogadta el, szerényen visszautasította s egy sorban ülve velünk, foglalt helyet, ezzel is mintegy kifejezésre juttatva azt, hogy Ő itt nem Allamfőhelyettes, hanem katona s rangjának megfelelően velünk a közös katonasorban osztozik. Az ebéd a legkellemesebben zajlott le.

Ő Főméltóságának szerény körünkben való tartózkodását több fényképfelvétellel örökítettük meg. Kérjük kedves lapunkat, a „Csendőrségi Lapokat“, hogy közölje azokat — a késői kor számára. Lássák majd azok is: ki volt a mi rajongva szeretett bajtársunk...

Tamási Jenő hadnagy.

Sebesült honvédeink beszélnek . . .

(Folytatás.)

Guranics János őrmester — többszörösen sebesült — egy kis magyar egység hősiességéről számol be.

Július 23-án, egy heti partvédelemből leváltottak szakaszukat s mint tartalékot visszavonták a Don-parttól 1 kilométerre fekvő Kolibelka községbe. Mindnyájan örültek, hogy az éjjel-nappali kimerítő szolgálat után végre egy kis pihenésben is lesz részünk. Kint a folyóparton bizony alig aludtak valamit. Az oroszok 100—200 méterre voltak beásva a tulsó oldalon s csak emberfeletti éberséggel tarthaták őket távol.

A magyar seregetest arcvonalának nagyobbik része védelemre igen kedvezőtlen, mert sűrű bozótok, embermagasságú nádasok, kórók és egyéb növényzet nehezíti meg a figyelmet és kilövést. Az oroszok térfelén viszont a part legtöbb helyen uralgók és erdővel borított.

Guranics őrmester szakaszára tehát igazán ráfért volna a pihenés. A sors azonban nem így határozott.

Július 23-áról 24-ére virradó éjjelen, míg a szakasz zöme a faluban pihent, az egyik rajparancsnok, Tóth szakaszvezető néhány emberrel felderítésre indult a Don egyik, sűrű növényzettel fedett kis szigetére.

Vállalkozásuk meglepő eredménnyel járt. A szigeten két orosz nőt fogtak el. Szabályszerű tettenérés volt, mert a nők épen fényjeleket küldtek az orosz állások felé.

Reggelig a községben, a századparancsnokságnál folyt a kikérdezésük, de nem sok eredménnyel. A jól öltözött, műveltebb népréteghez tartozó nők konokul hallgattak s csak annyit lehetett kivenni belőlük, hogy a tulsó partról menekültek őt egy népbiztos haragja elől. Ez — a fényjeladás tényére tekintettel — nyilván hazugság volt.

Reggel a századparancsnok a foglyokat Tóth szakaszvezető gondjaira bízva, útbaindította a hátrább lévő zászlóaljparancsnoksághoz. Tóth szakaszvezető csoportja a falu Ny.-i szegélyét elhagyva, kb. 800 métert haladhatott. Itt az út horhosban szeli át a rozstáblakkal fedett dombtetőt. Mikor a kis csoport ehhez a terepszakaszhoz érkezett, az utat szegélyező szakadék széléről váratlan géppuskatűz és kézigránátéső zúdult feléjük.

Tóth szakaszvezető nem vesztette el a fejét. Maroknyi csoportjával kis ideig kitarított az út mellett, majd a tűz és mozgás segítségével visszavonult a falu széléig, — sajnos — két sebesülttel és a foglyok nélkül. Ezek a tűzcsapás első zavaros pillanatait hidegvérrel kihasználva, nyomtalanul eltűntek és később sem kerültek elő.

Közben a századparancsnok a tartalékszakaszt riadóztatta és a bolsevisták által megszállott domb és környékének megtisztítására harcbavetette.

A legénységnek csak annyi ideje volt, hogy fegyvert és löszert vegyen magához és máris rohantak abba az irányba, ahol az ellenséget tudták. Mivel Tóth szakaszvezető golyószórós raja a falu szegélyén reteszállásban maradt, pótlására a század-törzs csatlakozott a csonka szakaszhoz s így 30—40 fő vehette fel a küzdelmet.

A dombot tehát három raj támadta és pedig három oldalról. A középen és balszárnyon különlegesen kiképzett rohamraj volt.

A bolsevistákat nem látták, csak puska- és géppuskatűzüket érezték, amint barázdákat hasított körülöttük a rozsbán. Mindez pillanatra sem késleltette a bátor magyar honvédek előretörését. A lendületes támadás hamar meghozta gyümölcsét. A Guranics őrmester közvetlen vezetése alatt álló közepe raj dobótávolságra ért a dombtetőn beásott orosz fészkekhez.

Kirepültek a kézigránátok s utána egetverő „Hajrá!“... A merész rárohanás szinte megbénította az oroszokat. Az elől levő fészkek életbenmaradottai máris megadták magukat.

A rajparancsnokhelyettes, Udvardi őrzető azonnal észrevette, hogy három rádiókészülék mellett még ott ül a bolsevista kezelőlegénység. Vakmerően közéjük ugrott s a kábeleket szétkapcsolva, a készülékeket üzemen kívül helyezte.

Ebben a percben a Don tulsó oldaláról megszálltak az orosz aknavető. A lövedékeik azonban, hál' Istennek, inkább a saját véreikben tettek kárt. Közben a másik két raj is rohmozott és a kötelékek összekeveredtek. Az így támadt réseken a dombot megszálló oroszok egy része észrevétlenül kiszivárgott s egy közeli horhosban gyülekezett. A dombtetőn így is szép volt az eredmény: 2 géppuskát, 4

aknavetőt, 3 rádióállomást zsákmányoltak és 47 orosz hadifoglyot kísértek a faluba. A rozstáblákban 240 bolsevista hulláját számolták össze. Saját veszteség csak 7 sebesült volt. Ezek közül később ketten meghaltak.

A 30—40 hős magyar katona máris megsemmisített közel félzászlóaljnyi ellenségét. Az eredmény azonban még nem volt teljes. A rozstáblákon túl, a mély szakadékokban még oroszok tanyáztak. A zászlóaljtól időközben megérkezett a segítségül kirendelt szakasz, melynek parancsnokságát Guranics őrmester vette át. A szakadékokat a tulsó oldalról 20—25 méterre megközelítették és adott jelre bedobták a kézigránátokat. Az oroszok kétségbeesett kitérés kísérleteit elnémitotta a jólirányzott magyar puska-tűz. Később ezen a helyen 80 orosz halottat találtak.

A harc még mindig nem ért véget. A rozstáblák időközben megelevenedtek.

Mintha földből nőttek volna ki, újabb és újabb bolsevista csoportok bukkantak fel. Egy géppuskájuk is működésbe lépett. Ismét rohamra indultak a mieink. Az ellenség körül minden parancs nélkül fojtogató gyűrű alakult, mely egyre szűkült.

Guranics őrmester felé a rozstáblából 4—5 orosz rohant. Nyilván le akarták gázolni, hogy kitörjenek. Guranics kézigránátdobásra emelte a karját, mire négy bolsevista eldobta fegyverét és feltartott kézzel megállt. Az ötödik kissé távolabb térdre esett. A négy foglyot azonnal hátraírányította egy honvéd felügyelete alatt s az ötödikhez közeledett, hogy azt is a többi után parancsolja, mikor a térdelő és feltartott kezű orosz a lába közé szorított géppisztolyából egy sorozatot lőtt feléje. Meglepő és igen ravasz mutatvány volt, mert az orosz a karjait — feltartott helyzetből — közben egy pillanatra sem engedte le.

Guranics őrmester ballábát három találat érte. Félterdre esett, máris lőtt. Az orosz fejlődéssel ottmaradt. De még három bolsevistát el kellett intéznie, hogy megtisztuljon előtte a terep. Ezekre térdelő helyzetből kézigránátokat dobott.

Amint az első segélynyújtás után egy honvéd nyakát átölelve, a falu felé sántikált, a rozstábla szegélyéről valaki feléjük lőtt, de nem talált. Társai hullái alá bujt egyik bolsevista katona volt a tettes, aki eddig halottnak tetette magát. A honvéd hamar végzett vele.

A harci zaj lassan elcsendesedett. A még életben maradt ellenséges csoportok megadták magukat.

Egy teljes bolsevista zászlóalj semmisült meg ezen a helyen néhány óra alatt! Akik innen megmenekültek, a szomszéd század foglyaivá váltak. Ott történt, hogy az egyik orosz századparancsnok elfogása előtt főbelötte magát.

Guranics őrmestert és szakaszának még tíz emberét jelvényes kitüntetésre hozták javaslatba.

A kis magyar egység bátor küzdelme elhárította azt a veszélyt, hogy a Donon éjtszaka átkelt orosz zászlóalj a vonalaink mögöti dombokról hátbatámadja csapatainkat.

*

Varga Károly szakaszvezető fejlődéssel került haza a frontról. Az ellenséges lövedék a bal állkapcsa alatt hatolt be és a jobb halántéka fölött

jött ki. Sebesülése szépen gyógyul. Ahogy elbeszélgetek vele, alig tudom elhinni, hogy olyan súlyosan megsebesült.

Kötés van az arcán, a sérülésnek forradásait látom. Szerencséje volt. A jó Isten megőrizte ennek a bátor katonának az életét, talán azért, amit odakint véghezvitt...

A Donnál történt.

Varga szakaszvezető a gépkocsizó lövész dandár parancsnokság törzséhez volt beosztva, mint gépkocsivezető. A dandárparancsnokság harcálláspontja egy dombtetőn volt, a küzdő csapatok mögött.

Az oroszok már több napja tartó, repülőekkel és tüzérséggel támogatott, hatalmas erejű támadást indítottak a magyar állások ellen. Egyik napon hajnalban az ellenség betört!

A dandárparancsnokság harcálláspontjáról gyors intézkedések futnak szét. Motorkerékpáros hírvivők száguldanak. A dandárparancsnokság nem mozdul helyéről.

A felelősségérzet és kötelességtudás nem veszi észre az idő múlását.

Az összeköttetés megszakad az alárendelt egységekkel és a domb környékén feltűnnek a támadó oroszok, akik már idáig törtek előre. A túlerejű támadás feltartóztatására a dandár vezérkari tiszt géppisztolyt ragad: „Fiúk, utánam!” Elsőnek ugrik ki a szakadékból. Mindenki dermedten bámulja ezt a vakmerőséget. A szűkebb törzs követi, elől Varga Károly szakaszvezető.

Szembeszállnak az orosz túlerejűvel, géppisztollyal kezükben rohannak előre s ontják a tüzet az ellenség soraira...

A bolsevistákat úgy látszik, megzavarja ez a bátorság, rájukrohanás, visszaözönlenek egy napraforgótáblán át.

A 10—15 magyar fiúból itt is, ott is elhullik egy... A csoport néhány szív, néhány kar mindössze, de aki él, az tovább harcol. Most kb. két raj erejű kötelék tűnik fel a domb tulsó lejtjén és hadonászva kiabálják: „Magyar, ne löj!” A vezérkari tiszt gyanút fog. Közelebb engedi őket s ekkor már határozottan megállapítja, hogy bolsevistákkal áll szemben.

— Löj, ezek nem magyarok! — kiáltja oda Varga szakaszvezetőnek és megnyitja a tüzet. A csoport eltűnik, honvédeink tovább támadnak. Közelharcra kerül a sor.

Az egyik halottnak hitt orosz felugrik és puska-tussal a százados fejére sujt. Varga szakaszvezető már azt hiszi, hogy szeretett parancsnoka sohasem kel fel többé. De mire az oroszral végez, a százados is talpraáll. Tántorog, balkarjára szíjazott géppisztolya árván hull alá, a vér elindul, de a százados szemében felragyog újra a hajrá és éppen kiáltani akar, mikor kézigránát vágódik az arcába. Nem rohan... újra megtántorodik a tiszt és alig tér magához, máris tovább harcol. Később aknabecsapódás rázza meg a talajt. A légnymás a közelben álló századosot több méterre dobja el. Onnan is felkel, csak egy nehézpuskalövedék tudja a végén harcképtelenné tenni. A jobbkarját roncsolja szét. Elesik.

Varga szakaszvezető habozás nélkül rohan hozzá és hóna alá nyulva viszi hátra az ideig-óráig

védelmet ígérő horhos felé. Az orosz lövészrajok lövedékeiktől porzik köröskörül a föld.

Varga szakaszvezető csak szeretett századosára gondol. De alig jut néhány méterre, fejlövés éri. Terhét leejti s maga is összeesik. Eszméletét mégsem veszti el. Arra kéri a századost, ne törődjék vele, neki már úgyszólván mindegy, csak a saját életét mentse.

A vezérkari tiszt azonban nem hagyja el hűséges alárendeltjét.

A két sebesült újra talpraáll és egymást támogatva botorkál tovább a hozzájuk siető két bajtársuk segítségével.

A távolabb küzdő dandártörzsbeliek közül ekkor Orbán László tizedes, ez a derék magyar honvéd akar sebesült bajtársai segítségére sietni, útközben éri a halálos lövés.

Az életösztön valóságos csodajaképpen sebkötözőcsomagját még utolsó erejével előveszi és kibontja. Már késő! Arván maradt gépkocsiját a sebesült Varga szakaszvezető veszi át.

Varga szakaszvezető súlyos fejsébével is oda-siet haldokló bajtársához, aki testi-lelki jóbarátja. Őlébe veszi a fejét. „Ne hagyj itt... Nem szabad meghalnod!” — tör ki melléből a kétségbeesett kiáltás.

Ahogy itt a kórházi ágyon kezembeadja a hősi halált halt Orbán László fényképét, magam előtt látom a fiatal tizedes haláltusáját s szinte hallom utolsó elhaló szavait: „Eredj Karcsi, ne törődj velem... Csak annyit mondj az édesanyámnak, hogy én már jól vagyok. Bizzál Istenben...”

Varga szakaszvezetőbe a testi-lelki fájdalom emberfeletti akaraterőt önt. A sebesült vezérkari századost a kocsiba segíti. Abban rajtuk kívül eddig már hét sebesült szufoldódik össze.

A gépkocsivezetésre senki sem képes. Pedig valakinek ki kell vezetnie a kocsit az orosz gyűrűből. Ő vállalja. Fejlövése pokoli kinokat okoz, még köztetésre sincs idő. Beül a kormány mellé és teljes sebésséggel nekivág az útnak...

A Horch-kocsit nemsokára orosz repülőgép veszi tűz alá, de rosszul céloz és végül is megunja a löszerpazarlást. Visszafordul.

Varga szakaszvezető sok kilométert vezet átlótt fejjel, káprázó szemmel, gyötrő kínok között. Sebéből egyre folyik a vér végig a ruháján és a ruhája alatt. Már a bakancsában fut össze, majd onnan is ki-kifröccsen egy-egy zökkenésnél és vöröstre festi a kocsi padozatát. De Varga szakaszvezető nem engedi el a kormányt, míg egy segélyhely fel nem tűnik az út mellett.

Még annyi ereje van, hogy a kézféket behúzza, azután minden elsötétül körülötte...

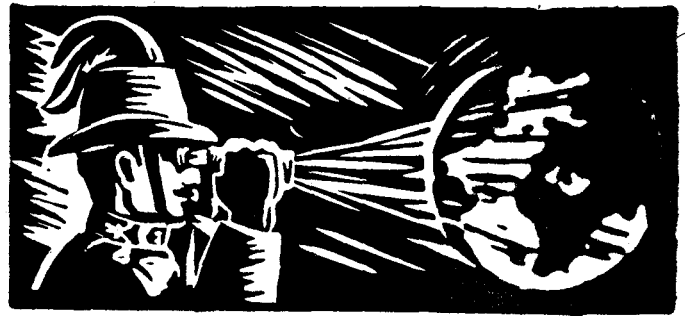
Társaitól hallom, hogy hős magatartásáért már soronkívül őrmesterré léptették elő és kitüntetésre terjesztették elő.

*

Távozóban még egyszer végigmegyek a termen. A 24-esben, a világtalan, karnélküli **Tóth Gyurka** szobájában sebesült honvédeink a Himnusz-t éneklék...

És ekkor itt, a kórházi ágyak között szemébe néztem a Győzelmes Jövőnek!...

Dr. Bányai László
százados.

PORTYÁZÁS

Az őrsparancsnokiskola zárószemléjén élmény a katonaszemnek a hallgatók katonás magatartása. Megfeszített szellemi helytállás közben a legkisebb részletig szilárd, tévedhetetlenül beidegződött katonai magatartást tanusítani nem könnyű. A feltett kérdés váratlan, gondolkodásra sok idő nincs, a felelet minősége fontos, mindez csupa nyugtalanító és sürgető körülmény, de azért elvéteve sem látni elsietett, pongyola mozdulatot.

Felbecsülhetetlen érték a magyar csendőrben az az ősi nyugalom, biztonság, amire ez a katonai magatartás felépíthető. Fordítva pedig: ez a magatartás a tükre annak, ami a csendőrben él. Ezen a téren a belső és külső annyira egy, hogy egyik a másik nélkül nem képzelhető el. Ha az őrsparancsnokiskolából mást nem is vinne magával a csendőr, mint ezt a kikristályosodott, kinemesedett magatartást, akkor is bőségesen sokat vinne magával az őrsökre.

Különösen manapság, amikor mindenki ideges. A csendőrnek nem szabad idegesnek lennie. Neki nem szabad kapkodni és bizonytalankodni. A csendőr az őrskörlet szilárd pontja, ezt várja tőle mindenki. Ez a feladat nagyon terhes, mert általános izgulékonyossággal körülvéve nyugodtnak maradni, egészen különleges értékű emberi teljesítmény.

Ebben segít a csendőrnek az a rendíthetetlenül higgadt, semmivel ki nem zökkenthető katonai magatartás, amit a szombathelyi példa szerint mindenkinek meg lehet tanulni. Most megint kétszázán széledtek szét az őrsökre, érdemes őket megfigyelni és utánozni. Aki nek sikerül, az biztosítva érezheti magát baklövéssekkel szemben, mert a mozdulatok biztonsága együtt jár a szellemi tevékenység biztonságával és az akarat higgadt józanságával. Aki pedig ennek birtokában van, azt még baleset sem érheti.

*

A fantázia csakúgy nyüzsög és hemzseg az agyokban. Mindenki tud valami szenzációt, vagy ha nem tud, akkor csinál és továbbadja. Tulajdonképpen senki semmi mást nem tud, mint amit a maga szemével lát, de illik úgy tennie, mintha sokkal többet tudna. Aki nem vállalja a versenyt, azt ügyefogyottnak nézik. Ha valami vad hírre kételkedve pislogunk, a hírhozó megsértődik. Nem elég az embereknek a valóságos esemény, hanem ízekre szedik, megtarkázzák azt.

Minden mozgalmas időben így szokott lenni. A kíváncsiság, nagyképszerűség, fontoskodás arat ilyenkor. Tekintélye annak van, aki jólértelmez. Mindenkinek van valamiféle sógora valamelyik hivatalban, elég csak rá hivatkozni. Ő ott van a forrásnál, ő csak tudja, hogy a pápuák nagyfőnöke mit súgott tegnap reggel a titkárnak mosakodás helyett.

Minél valószínűtlenebb a hír, annál nagyobb a hite. Józan, természetes dologgal senki ne is kísérletezzen, mert lemosolyogják. Oda a családíi tekintély, ha ebédhez nem viszünk a zsebünkben minden nap néhány ejtőernyőst vagy ahhoz hasonlókat.

Mindezek ellen sok emberben tiltakozik a józan értelm, de nem mer megszólalni, pedig csak merjen. Le kell inten a mindentudókat. Ha tovább beszélnek, akkor meg kell szorítani őket, mit kitől, honnan tudnak olyan szenzációsan. Ebből gyorsan lázas hebegés lesz, mert beszélni szeretnek és tudnak az emberek, de bizonyítani, helytállani a mondottakért, azt már kevésbbé.

Különösen az úgynevezett hivatalos embereket kell rendre szoktatni. Akinek valahol tenyérszi íróasztal jut, fecsegéssel szeret nagyobbat kanyarítani a tekintély kenyeréből. Elég gyakori az ilyen íróasztalos fecsegő. Ezeknek meg kell magyarázni, hogy nem ezért fizetik őket. Nem ezért engedik be a hivatalokba. Nem az a hivatásuk, hogy tekintélynövelő kacsákat költsenek. Meg kell velük értetni, hogy közeli rokona a hazaárulásnak az, amit meggondolatlanul, hiúságból, feltűnési viselkedésből cselekszenek. Ha pedig a magyarázat nem változtat a szokásukon, akkor tovább kell menni. Törvény akad hozzá. A hivatalos embernek az a feladata, hogy a lakosságot helyes irányban vezesse, válságos korokban lelket tartson benne, alaptalan izgalmaktól megóvja, a vakhíreket leszerelje.

Ha valaki erre nem képes, vagy éppen nem is törekszik erre, akkor sürgősen más pályára kell irányítani.

*

A leventemozgalom őskorára, mondhatjuk hőskorára idősebb bajtársaink jól emlékszenek. Volt vele gondjuk elég. Száz és száz járőr indult neki szombaton este a községnek, a határnak, hogy a mulasztó leventéket vasárnap reggelre összerelje. Nem volt ez igazi elővezetés, hanem igazán csak terelgetés.

Akkoriban Trianont mindenben éreztük. Nemcsak anyagiakban, hanem öntudatban, akarásban is. Nagyon következetes és szívós kormányzati munka kellett minden olyan megmozduláshoz, amilyen például a leventéügy. Fáradt, fásult, csüggedt emberek hasonló fiait kellett ébrentartani s a katonai nevelést valami mással pótolni számukra.

Kellett ehhez a csendőr fáradhatatlan kitartása is. Nem egyszer éreztük, hogy kényes dolog ez nekünk, minduntalan ennyi gyerekekből, kísérgetni, de csak csináltuk, mert parancs volt rá és éreztük, hogy egyszer meglesz ennek a gyülmölcse.

Így is lett. Mulasztó levente ma is van, de a mai helyzet mégis egészen más. A magyar leventéket ma már külföldön is értékelik. Az ifjúság találkozásain ott vannak a mi fiaink is, megmértőznek a sportban, művészetben, tiszteletreméltó eredményekkel. Kezdetben nagyrészt karhatalmi kérdés volt a leventemozgalom, ma már beérő nemzeti intézményünk, egyike a legfontosabbaknak.

Érdemes volt éjszakázni azért, hogy az alapot letegyük hozzá.

A XVII—XVIII. században menekült tömegesen a románság a török uralom alatt lévő Havasalföldről és Moldvából a görög fanarioták elviselhetetlen zsarnoksága miatt Magyarországra. Számuk Erdélyben az 1700-as években már annyi lett, mint a magyaroké és szászoké együttvéve (250.000).

EMCÉKEZZÜNK!

Végh Dávid cecei őrsbeli csendőr az orosz harctéren szerzett járványos betegségben 1914 október 2-án Munkácson meghalt.

Pap Dakos Sándor bakonyjákói őrsbeli csendőr, c. őrmester, a szerb harctéren szerzett betegségében 1914 október 2-án Brckán meghalt.

Lichner Pál málnapataki őrsbeli 2. oszt. őrmestert 1918 október elején Oszenica és Prijepolje között szerb komitácik agyonlőtték.

A románokkal Pustacelinánál 1916 október 2-án vívott ütközetben estek: **Sikorszki Zsigmond** őrnagy, a brassói szárny parancsnoka; **Csontos Antal** őrmester az országos csendőriskolánál; **Bartha József** brassói szárnybeli, **Illyés János** sztina-szereatai, **Jánosi Károly** predeáli, **Kelemen János** alsóárpási, **Molnár Sándor** szásztyúkosi, **Oszkai Gábor** lövői, **Suba József** nagyszébeni, **Szekeres Dénes** alsóvisti, és **Takács Ferenc** kapuvári őrsbeli csendőr, c. őrmesterek; **Benedek József** alsóárpási, **Katona János** sósmezői és **Szöcs János** vakkaria-marei őrsbeli csendőrök.

Ugyanakkor román hadifogságba estek, ahol meghaltak: **Biró István** sepsiszentgyörgyi szárnybeli és **Pál Imre** predeáli őrsbeli csendőr, c. őrmesterek, **Illyés Szilárd** szárazajtai őrsbeli csendőrök.

Szalai Vince tótkeresztúri őrsbeli csendőr a románokkal a Tulisa-magaslaton vívott harcban 1916 október 4-én elesett.

Karai Ernő berhidai őrsbeli csendőr az oroszokkal harcolva, 1914 október 8-án a Beszki-hágón elesett.

Gábor Tivadar zajugróci őrsbeli csendőr, c. őrmestert 1916 október 9-én Brankovinában egy szerb rabló agyonlőtte.

Fülöp Péter remetevasgyári őrsbeli alőrmester, katonaszökevények igazoltatása alkalmával szenvedett sérülésében 1918 október 9-én Nagymihályon meghalt.

Benedekfi László sajkókazi őrsbeli csendőr, c. őrmester, az orosz harctéren szerzett betegségében 1916 október 11-én Stryben meghalt.

Málnási Miklós kimpuluványi őrsbeli csendőr, c. őrmester, a románokkal harcolva szenvedett sebesülése folytán 1916 október 11-én Békéscsabán meghalt.

Sáromberki Ziegler Károly főhadnagy, a nagyszombati szakasz parancsnoka, 1914 október 12-én Felsősebes és Toronya között orosz golyótól találva, elesett.

A Magyarostetőnek a románoktól 1916 október 12-én történt elfoglalása alkalmával estek: **Orosz Mihály** őrsvezető, c. őrmester, a pesterai őrs parancsnoka; **Baka Antal** alsóvisti, **Lőrinc Bálint** barcaroznyó-villanytelepi, **Rózsás János** szili, **Szitás András** alsótömösi őrsbeli csendőr, c. őrmesterek és **Szabó Miklós** plaulfoiu őrsbeli csendőr.

Kovács Lajos mosonszentjánosi őrsbeli alőrmester 1918 október 12-én az olasz harctéren meghalt.

Hajas Mátyás 2. oszt. őrmester, az alsóbalogi őrs parancsnoka, orosz hadifogságból való szökése alatt kiállott fáradalmi következtében 1917 október 12-én Aradon meghalt.

Krizbai György alsóporumbáki őrsbeli csendőr a románokkal az Ojtozi-szorosban vívott harcban 1916 október 14-én elesett.

Székes Sándor zakárfalusi őrsbeli csendőr, c. őrmester szerb komitácikkal vívott harcban 1918 október 14-én Takovo mellett elesett.

Sertéstenyésztés és sertéshízlalás.

Közgazdálkodásaink kívánságára

ismerteti: **KOVÁCS IGNÁC** százados.

(Folytatás.)

III. Vemhes kocák takarmányozása és gondozása.

A tenyésztőnek a legfontosabb tennivalói közé tartozik a hasas kocák helyes és célszerű takarmányozása. A tenyésztő legtöbbször ezzel alapozza meg a tenyészetének jövendőjét, mert az életerős energiával született malacok helyes tartással, olyanok is maradnak. A gyenge, rossz takarmányon tartott hasas kocától gyenge, satnya, hullékony malacok származhatnak, amelyekben nem sok öröme telik a gazdájának. A hasas koca helytelen, rossz takarmányozása folytán, az ivadékknál előállott és ebből szerzett bajokat helyrehozni és megjavítani nem lehet.

A hasas kocának fehérjedús és ásványi anyagokban bővelkedő takarmány kell.

A legkitűnőbb a jó legelő vagy a zöld lucerna, lóhere, ezenkívül abraknak az árpadara, korpa, lóbab vagy borsódarakeverék. Ha az őrs tud beszerezni olajgyári mellékterméket, — napraforgó, tökmag, — olajpogácsát, ez árpadarával, korpával keverve kitűnő, fehérjedús takarmány. (Olajpogácsának nevezik a tökmag, napraforgó stb. olajos magvakból az olaj kisajtolása, kivonása után visszamaradt anyagot.) Télen a legelő helyett répát vagy főtt burgonyát adjunk a többi abraktakarmánnyal keverve. A keverék lágy legyen, de ne túlságosan híg. Vizet külön adjunk, amelyből annyit iszik, amennyi jól esik neki. Ugyanis, ha kevés abrakból állandóan ivós moslékot készítünk és ezt adnánk, akkor csüngő, petyhüdt has és hasúri szervei lennének a sertésnek, ami nem kívánatos.

A hasas kocáknak ásványi anyagot is kell adnunk, mert a malacok fejlődésével azoknak mindig több ásványi anyag szükséges. Az ásványi anyag főként a csontképzéshez kell. A legjobb a „Futor“ takarmánymész, melyet csomagoltan árúsítanak. A csomagon az állatnak szükséges mennyiség fel van tüntetve. Átlag mangalicának adható naponta 3—5 dkg, húsertésnek 5—8 dkg. A Futort a takarmányba bekeverve kell adnunk. Ez különösen a malacok csontrendszerére fejt ki növelő hatást.

„Pekk“-et vagy „Biodit“-ot is adagoljunk, különösen a vemhesség utolsó hónapjában, még pedig mangalicánál 1—2 dkg-ot, húsertésnél 2—3 dkg-ot. (A „Pekk“ és „Biodit“ vitaminos készítmény, amely étrendi, szervezeterősítőképeségen kívül, a csontozat felépítésénél és a malacok gyors fejlődésénél fejt ki jó hatást.)

Ezenfelül sót kell adnunk, mangalicánál naponta 3—10 gr-ot, húsertésnél 7—14 gr-ot. A sót lehet nagy darabban is eléjük tenni, felfüggeszteni, mint nyalósót (marhasót) és akkor annyit használ el belőle, amennyit a szervezete megkíván. Ebben az esetben a takarmányba nem kell sót belekeverni.

Figyelemmel kell lennünk arra is, hogy a hasas koca fiatal előhasi-e, vagy már teljesen kifejlődött, többször malacozott-e?

A fiatal, tehát még fejlődésben lévő kocának több takarmány kell, mert a növekvő malacokon kívül még a saját szervezete is fejlődik és ehhez is kell, míg az idősebb kocánál csak a malacok fejlődéséhez szükséges, az életfenntartó takarmányon kívül, a több takarmány.

Ezenkívül a gyorsabb fejlődésű húsertésnek több fehérjét tartalmazó takarmány kell, mint a lassúbb fejlődésű zsírsertésnek.

Természetesen a vemhesség első idejében kevesebb takarmány kell, fokozatosan emeljük az adagot, míg a vemhesség utolsó idejében, a 4. hónapban kell a legnagyobb mennyiség.

Az alábbiakat vehetjük alapul:

1. Nyáron: ha a vemhes sertés jó legelőre járhat vagy zöld fűféléket, vagy esetleg lucernát, lóherét annyit kaphat, amennyit meg tud enni, akkor különösen az 1.—2. hónapban kevesebb erőtakarmány kell.

A vemhesség második felében csökkentjük a sok zöldet (télen a burgonyát, répát), helyette abraktakarmányt adunk, mert az emésztőszervek szorító nyomást gyakorolnának a méhre és így a malacok satnyán fejlődnének, sőt élettelenül jöhetnének a világra.

2. Télen: a zöldtakarmány helyett naponta 6—8 kg főtt burgonyát, vagy répát adjunk. Ezenkívül abrakból, sóból, Pekkből, Futorból ugyanannyit, mint nyáron.

A vemhesség első hónapjában nyáron a bőséges zöldtakarmányon, télen pedig a burgonyán és répán kívül naponta $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kg; a 2. hónapban $\frac{1}{2}$ —1 kg; a 3. hónapban 1— $1\frac{1}{2}$ kg; a 4. hónapban $1\frac{1}{2}$ —2 kg abrak szükséges. A kisebb testsúlyú koca kisebb, a súlyosabb a nagyobb adagot kapja. Az igen nagytestű, a feltüntetett mennyiségen felül is kapjon. Ha a koca nagyon kér enni és soványodna, akkor az adagot emeljük.

Az abrakkeverék állhat: nyáron a zöldtakarmányon kívül (télen a burgonya, illetve répán kívül) az alábbi százalék szerinti összetételű abrakkeverék, amely a vemhesség hónapjaiban is megmaradhat, csak az adagok nagysága emelkedik. Például az alábbiak szerint állíthatjuk össze: a hasas koca kapjon az

1. hónapban:

60% árpadarát, mely megfelel: 15—30 dkg,
20% korpát, mely megfelel: 5—10 „
20% hüv. magot, mely megfelel: 5—10 „

Összesen: 100%.

Összesen: 25—50 dkg,

2. hónapban:

30—60 dkg,

10—20 „

10—20 „

3. hónapban:

60—90 dkg,

20—30 „

20—30 „

4. hónapban:

90—120 dkg-nak,

30—40 „

30—40 „

50—100 dkg, 100—150 dkg, 150—200 dkg-nak,

vagy

60% árpadarát,
40% korpát,

100%;

vagy

70% árpadarát,
20% korpát,

10% húslisztet (A húsliszt rendszerint vágóhídi; konzervgyári melléktermék, melyet kereskedésekben árulnak.);

100%;

vagy

50% árpadarát,
10% zabot, zúzva,
40% korpát,

100%;

vagy
50% árpadarát,
35% korpát,
15% napraforgó vagy tökmagpogácsát,
100%.

Ezen keverékhez jön még a só, Futor és Pekk, darabonkinti megállapított mennyiségben. Természetesen ezen arányban összeállított abraktakarmány váltakozva is adható. Igaz, hogy jelenleg azt állíthatjuk be, amit az őrs beszerezni tud. Amennyiben a beszerzése lehetséges, akkor célszerű a leírtak szerint adni, mert a sertés szereti a többféléből összeállított eleséget.

Az egyes hónapokra előírt mennyiséget fokozatosan emeljük, úgy hogy az átmenet zökkenő nélkül történjék.

Az ellés előtt 8—10 nappal célszerű az utolsó hónapi nagy adagot fokozatosan az első hónapra előírt mennyiségre csökkenteni, ezáltal a vemhes koca fürgébben mozog, a malacok könnyebben jönnek a vjiagra, a koca ilyenkor még véletlenül sem nyom agyon malacot.

A konyhamoslék, tápanyagtartalom szempontjából akkor értékesebb, ha abban minél több értelmáradék van. A konyhamoslékba ne engedjünk beletenni mosószódás vizet, kormos anyagot, romlott gyümölcsöt, savanyú uborkát, paprikát, káposztát és paradicsomot, mert csak rontják az ízet és elvetélést is okozhatnak.

A vemhes kocáknak adandó takarmány egészséges legyen, mert a romlott, dohos, fagyos, jeges, penészes, üszkös, anyarozsos és burgonyacsírás takarmány az elvetelésnek lehet az előidézője.

A burgonyánál a csirát mindig le kell szedni, a főtt burgonyánál azt a vizet, amelyben a burgonya főtt, ki kell önteni, mert mérgező anyagot (solamint) tartalmaz, az nemcsak vemhes sertésnek, hanem minden korú és ivarú sertésnek árt, elhullást is okozhat.

A tengeri és más zsirosító takarmányt, repcepogácsát ne adjunk a hasas kocának, mert hátrányos. Egyrészt ellési lázt okozhat, másrészt a tögyet elzsirosítja és így a tejtermelést csökkenti, ami a malacok fejlődésének kárára lenne.

Tiszta, friss vizet is adjunk etetés után. A víz ne legyen fagyos, jeges, mert az elvetélést okozhat, szobahőmérsékletű legyen.

Fontos, hogy a hasas koca mozogjon, ha legelőre jár, ez akkor megvan (közele legelőre járassuk, mert a túlmesszire lévő legelőre való járás az elnehezedett állatnak veszélyes lehet az elvetelés miatt), ha nem jár legelőre és télen, akkor ki kell engedni olyan helyre, ahol naponta pár órát mozoghat. Meghajtani, jobban mondva kergetni, kutyákkal zavartatni nem szabad.

Ügyelni kell, hogy szűk helyre ne mehessen, meg ne szorulhasson. Az ól ajtaja ne legyen szűk, nehogy a vemhes has nyomást kapjon. Vemhes kocákat a vemhesség első két hónapjában kétszer etethetjük, a vemhesség második felében pedig napjában háromszor adjuk az egynapi adagot. Ezzel elkerüljük, hogy a koca az esetleges sok takarmány kétszeri etetésénél felvéve nagyon kifeszítené a gyomrát és az kedvezőtlen nyomást gyakorolna a méhben lévő malacokra.

A hasas koca ólja legyen száraz, tiszta, szellőzőtt. Télen ne legyen hideg, a nagy hideget ólban csak hízott, vastag szalonnaréteggel ellátott sertés bírja, míg a tenyészszakok, de különösen a vemhes kocák, nem. A legkedvezőbb hőmérséklet a 12—15 C. fok közötti, ezt az újszülött malacok is bírják.

A jó ól padozata cementbe ágyazott téglá, a fala vakolt téglá, melyet könnyű tisztán tartani és fertőtleníteni.

A vemhes koca alá szalmát, fűrészport, forgácsot, falevelet, sást lehet tenni, nyáron homokot.

Az ellés előtt az ólat ki kell tisztítani és friss almot kell a koca alá tenni. Ha alomként szalmát teszünk, az ne legyen hosszúszálas, hanem apró, ha szükséges, szecskázzuk. A hosszú alomszalma esetén könnyen előfordul, hogy az újszülött malacok abba belekeverednek és az anyjuk így könnyen agyonnyomhatja.

Ha a kocán tetvek lennének, feltétlen ki kell irtani, mert az ellés után a malacokra mennek, azokat a csípés és vérelszívás következtében megkínózzák. Az irtásukra igen jó petróleumot és olajat egyenlő mennyiségben összekeverni és azzal bekenni az állatot.

A vemhes sertés, főleg a hússertés, különösen meghálálja a jó bánásmódot. Ha ütik, verik, kutyákkal kergetik, elsatnyul, elvetélhet vagy rosszul tejel, a jövedelmezősége csökken, míg a jó bánásmód mellett hasznót hajt.

IV. A szoptató kocák, szopósmalacok takarmányozása és gondozása.

A szoptató kocáknak bőséges fehérjedús takarmányt kell adni, amellyel a tejelést serkenteni és növelni lehet. A sertés teje majdnem kétszer olyan sűrűségű, mint a tehéntej. A mangalica 2—3, a hússertés 4—5 liter tejet választ el naponként, a malacok száma szerint.

A legkritikusabb időszaknak is lehet a szoptatás idejét nevezni, mert ettől függ a malacnevelés sikere. A jó tejelés feltétele tehát a bőséges jó takarmány és ezenkívül, amit talán kevesen vettek figyelembe, a jól szellőztethető, száraz, tiszta és meleg ól.

A takarmánynak — hasonlóan a vemhes kocánál leírtakhoz, — ép és egészségesnek kell lenni, mert ellenkező esetben az anyánál emésztési zavarok lépnek fel, amelyet a malacok is megéreznek, sőt sokszor az anyánál nem tűnik fel semmi különös, míg a malacok látszólag minden előzmény nélkül megbetegeszenek, sőt elhullhatnak. Gyakori a konyhamoslék etetése alkalmával, midőn abba savanyú, ecetes, penészes, rothadó anyagokat is beledobnak.

A szoptató kocánál az alább felsorolt anyagok jönnek figyelembe, mint tejelést elősegítő tápanyagok: korpá, árpa, zab, napraforgó, tökmagpogácsa, takarmányborsó, lóabdara, tejhulladék (lefőlözött tej), vágóhídi vér, vérliszt, húsliszt, halliszt, burgonya, répa, zöld lóhere, lucerna stb.

A tengeri, mint takarmány, a szoptató kocánál nem jön tekintetbe, mert az hízlal, csökkentené a tejtermelést, siettetné az elapadást és túlságosan zsirossá tenné a tejet, amit pedig a malacok nem szeretnek. Természetesen a só, a „Futor“ és a „Pekk“ szintén adagolandó. Sóból naponta a szoptató mangalíkokocának 8 gramm, hússertésnek 12 gramm kell. A „Pekk“ és „Futor“ adagja azok csomagján pontosan fel van tüntetve.

A takarmány mennyisége: átlag 6 malacot szoptató kocának, a szoptatás első kéthetében jó lucernás legelő mellett, ahol jóllakik, azonfelül naponta 2.5 kg abrakkeverék, 8—10 malacot szoptató kocának 3—3.5 kg abrakkeverék. Télen a legelő helyett 6—7 kg répa, vagy burgonya kell és hozzá az abrakkeverék.

Az abrakkeveréket a szoptatás 3—4. hetében átlag 1 kg-al emeljük, mert ilyen korú malacok szopnak legtöbb tejet. A 4. hét után ismét csökkenthetjük az abrakkeveréket, mert a malacok is kezdenek eszegetni és azok is pótolják a takarmánnyal a szükségletüket.

Az abrakkeverék lehet:

40% árpadara	1 kg,	vagy	1.20 kg,
40% búzakorpa	1 „	„	1.20 „
20% zúzott zab	0.5 „	„	0.60 „
100%	2.5 kg,		3.00 kg,
vagy			
60% árpadara	1.5 kg,	vagy	1.80 kg,
20% búzakorpa	0.50 „	„	0.60 „
10% lóbabdara	0.25 „	„	0.30 „
5% tökmagpogácsa	0.13 „	„	0.15 „
5% vágóhídi vér	0.12 „	„	0.15 „
100%	2.50 kg,		3.00 kg,

Természetesen az őrös olyan takarmányokból állítja össze a megfelelő keveréket, amelyet tud beszerezni, a legtöbb helyen árpát, korpát és zabot. Vér, vérlisztból, húslisztból 5—10%-nál, az olajpogácsából 15—20%-nál többet ne keverjünk a takarmányhoz.

A szoptatós anyákat napjában háromszor etessük.

Fontos a szoptatós kocák sétáltatása is, sőt amikor a malacok 12—14 naposak, akkor közeli legelőre, vagy más közeli helyre azok is menjenek az anyjukkal.

A kis malacoknak, amikor azok három hetesek lesznek, már nem lesz elégséges az anyatej, hanem azt pótolni kell. Ezen pótlással egyúttal lassan rászoktatjuk őket az evésre. Adjunk a malacok elé lapos, alacsonyfalú vályúban vagy tisztára sepet, téglával vagy betonnal aljazott (kifutóban) etetőben részben szemes, részben darabosra zúzott árpát. Naponta többször tegyük eléjük, de keveset, csak annyit, amennyit 10—20 perc alatt megesznek. Annyit ne adjunk, hogy előtűk is maradjon. Naponta annyit adjunk és annyszor, amennyit megesznek. Itt nem szabad a takarmánnyal takarékoskodni, mert a malacok a fejlődésükkel bőségesen megfizetik. A 4—5 hetes korban már az árpán kívül fehérjében dúsabb takarmányt is kell adnunk. Igen alkalmas erre a takarmányborsó, akár szemesen, akár nagyobb darabosra zúzva. A borsót és árpát ne adjuk összekeverve a malacoknak, mert az árpa ízletesebb, azt felennék és a borsót otthagynák, hanem váltakozva, egyik alkalommal csak borsót, a másik etetéskor csak árpát. Itt a takarmánymennyiséget nem kell meghatározni, annyit adjunk, amennyit jóízűen megesznek.

A legjobb malactakarmány közé tartozik a lefőlőzött tej, azonban lefőlőzött tejhez rendes viszonyok között is csak azok az őrösök juthatnak, ahol tejtermékfeldolgozó üzem működik.

A szemes és durván zúzott borsó és árpa etetésével fejlesztjük a malac rágó izmait és a fogzását is elősegítjük.

A húsfajtához tartozó sertés malacai a 4—5. héttől kezdve még több hústermő takarmányt kívánnak meg, azért adagolhatunk nekik kevés vízzel (ha van tejhulladék azzal, de nem romlott, megsavanyodott tejhulladékkal) sűrűre kevert drakeveréket, amely állhat 40% árpadara, 20% zabdara, 10% tengeri dara, 10% takarmányborsó dara, 10% napraforgó vagy tökmag olajpogácsa, vagy ha van, 10% vér, vérliszt vagy húsliszt. Ezen keverékbe teszünk még Futort, darabonként $\frac{3}{4}$ —1 kávéskanállal, 2—4 gramm sót, „Pekket“

amennyi a csomagoláson elő van írva (ugyanis a Pekket készítik zúzott árpával, korpával, szénamurvával stb., így azok szerint van az adagolás), továbbá $\frac{1}{2}$ —1% faszénport.

A mostani nehéz takarmánybeszerzési viszonyok között, ha a felsoroltak közül többet nem lehet beszerezni, akkor az árpa, zab, tengeri, esetleg borsó keveréket adjuk, úgy hogy 60% árpadara, 20% zabdara, 10% tengeridara, 10% borsódara legyen, a „Futor“, „Pekkt“, só, faszénpor pedig a felsorolt mennyiségben. Ha ez sincs, akkor lehet 80% árpát, 10% zabot, 10% tengeri darát, habár ettől nem fognak úgy fejlődni, mint a fentebb felsoroltaktól.

Vannak uradalmak, ahol nemcsak a húsfajtákhoz tartozó malacoknak, hanem a mangalica malacoknak is hasonló takarmánykeveréket adnak, s ezzel a mangalica malac is megközelíti a 15 kg-os, sőt ennél nagyobb választási súlyt 8—10 hetes korára.

A malacokat 6—10 hetes korukban lehet elválasztani, annál erősebbek lesznek, minél tovább szophatnak. Az elválasztást fokozatosan kell végrehajtani, úgy hogy az elválasztás előtt mindig több takarmányt etetünk a malacokkal és kevesebbet engedjük őket szopni. Így megszokják az evést, az anya is lassan elapasztja a tejét. A malacokat azután teljesen külön ólba tesszük és az elválasztás megtörtént.

Az ól és alom tisztaságáról megfedkezni nem szabad.

(Folytatjuk.)

Ujoncok kimenője.

Irta: FARKAS PÁL II. tiszthelyettes. (Szombathely.)

A katonai szem különösen felragyog az október hallatára, mert régen a nóta is úgy szólt, hogy: „Eljött az október, be kell rukkolni...“ Országszerte megindultak az ujoncok a vasútállomások felé, hogy állampolgári kötelezettségeik közül a legszembenebbnek és a legnemesebbnek, a katonainak eleget tegyenek.

Rövid cikkemben felelevenítem annak a pár kis esztendőnek az első évét, amelyben az ujoncot az első hetekben „zöldhasúnak“, majd később „porosfűlűnek“ nevezték. Ezekről a nevektől csak a következő évben akkor szabadultak meg, amikor ujoncok is vonultak be.

...Saját tapasztalataimat mondom el és ott kezdem, amikor a polgári ruhától „elkülönítettek“ bennünket. Mikor beöltöztünk, úgy néztünk ki, mint a katonák és ezt mondták is és csak akkor vettük észre, hogy nem vagyunk azok, amikor első ízben sorakoztatnak bennünket. Senkisem tudta, hol a helye és egymást lökdösve mindenki sorba akart állni.

De visszatérve a beöltöztetésre, az ilyenformán zajlott le:

Tíz ujoncot az őrmester a raktárhoz hívott és szemrevételezte őket. Azután bement a raktárba és rövid idő múlva 20 darab bakancsot varázsolt az ujoncok elé, jelezve, hogy jöhet a következő 10 ujonc. Ez megismétlődött annyiszor, amíg az ujoncok a raktár elől el nem fogytak. Az ujoncok a raktárból kiválasztott bakancsokat megrohmozták, aminek az lett a vége, hogy egyik két ballábast, a másik meg két jobb lábast kapott fel, de olyan is akadt, aki a 42-es lábára 46-os bakancsot tudott csak zsákmányolni, de ennek a megfordítottja sem ment ritkaság számba. Amikor azután már mindenkinek volt bakancsa, a raktár előtt megkezdődött a csere. Aki a csere után sem elégedett

meg a bakancsaival, az odament az őrmester úrhoz és kérte a bakancsainak a kicserélését. Természetesen meg sem hallgatta, tehát ilyen értelmű cseréről szó sem lehetett. A válasz az volt, hogy akié kicsi, annak a lába majd behízik, akié pedig nagy; tömjön bele papírt és akkor jó lesz.

A többi ruha felvételezése is a bakancsokéhoz hasonlóan történt. Némelyik ujonc akkora sapkát kapott, hogy a fülei tartották és a sapka széle a fejbőrétől egy centiméterre is elállott, a másik meg olyan kicsit, hogy nem tudta a fejébe húzni. A zubbonyra meg a nadrágra nem is jó visszagondolni. A legtöbb zubbonynak olyan bő gallérja volt, hogy két ujoncnak a nyaka is elfért volna benne, a másik meg túlszűk volt és tulajdonosa kezességét tudta csak beledugni. A nadrágok szárai vagy hosszúak, vagy rövidek voltak és amikor elrendelték, hogy mindenki öltözzön fel, valahogyan mindenki magára unszolta a dolgokat, de elképzelhetetlen látványt nyújtottunk.

A raktár előtt cseréről szó sem lehetett, mert a felöltözés után nyomban az elhelyezési körletbe vezettek bennünket. Az egyenlenségek végleg csak akkor szűntek meg, amikor az éj leple alatt mindenki a neki legmegfelelőbbet megszerezte. Erre senki sem tanította az ujoncot, viszont a cseréről mindenki tudott, de azt soha, senki még csak egy szóval sem említette. Az volt a fontos, hogy minden ujoncon jól álljon a ruha és amikor pár nap múlva az ujoncszázadot megvizsgálták, a százlóaljparancsnok úr a századparancsnokot, utóbbi pedig a felszerelést végző őrmestert dicsérte meg a kitűnő felszerelésért.

A felszerelés után a kiképzés kezdődött. Ennek annyi humora volt, hogy azt valamennyit leírni — a cikk keretében — nem lehet. Ezért a sok közül azt írom le, amikor az ujoncszázadból egy hónap eltelt. Ez azt jelentette, hogy az egy hónap eltelté után következő vasárnap 14-től 20 óráig — felügyelet mellett — kimehetünk a városba. Izgalmas volt ez a nap. Nem akart 14 óra lenni és mintha láthatatlan erő fogta volna az óra mutatót, nem akartak haladni. De végre csak eljött és vártuk az őrzetető úr által kiadandó indulási parancsot. Sajnos, azonban a véletlen mást rendelt...

Ezen a vasárnapon ugyanis az történt, hogy az őrzetető úr evőkészletét senki sem mosta el. Az őrzetető úr ezért 14 órakor a rajnak sorakozót rendelt el, azután elővette a készletét, az evőcsésze fogójára puskaszínórt kötött, a kést, villát és a kanalat az evőcsészébe téve, parancsot adott, hogy a zsinórt a raj minden embere fogja meg és vigye a készletet a kúthoz elmosni. Az elmosásban minden ember köteles tevékenyen résztvenni. A legközelebb érhető kút az elhelyezési körletünktől kb. 50 méterre volt és az evőkészlet elmosása mégis 1 óráig tartott, mert melleleg az őrzetető úr azt is megmondta, hogy ha a raj hamarabb végez a munkálattal, a munkánkat meg sem nézi, ami azt jelentette, hogy ha 1/2 óra alatt visszatérünk a körletünkbe, újból indulhatunk vissza a kúthoz. Így azután a készletet addig mostuk, amíg a 15 óra el nem érkezett. Pontosan jelentkeztünk a jól elmosott készlettel, azonban a vizsgálatnál kisült, hogy nem tiszta, ezért újból elrendelte az őrzetető úr a rajnak a mosást, ami szintén 1 óra hosszat tartott. Másodszor sem volt tiszta és harmadszor is meg kellett mosni a készletet. A harmadszori vizsgálatnál a készlet rendben lett, csak most meg azt állapította meg az őrzetető úr, hogy a raj igen

fáradt és nagylelkűen 1 óra pihenőt adott a rajnak, maga pedig kiment egyedül a városba, ahonnan 19 óra tájban tért vissza a laktanyába. Az engedélyezett 6 órai kimenőből most már 5 óra eltelt és az egyik ujonc felvetette a kérdést, vajjon a hátralevő 1 órára kijutunk-e a városba? Erre is az őrzetető úr felelt meg.

Mikor hazajött a városból, leült az ágyára. Cigaretteket sodort és azt egy ideig a kezében tartotta, majd a szájába tette. Csak később jöttünk rá, hogy ez mind azért volt, hogy valaki gyufát gyújtson neki, amire mi nem gondoltunk. Gyufája persze egyikünknek sincsen, — mondta az őrzetető. — Nem baj, — folytatta, — magam is az utolsó szálat használtam el az előbb. Majd a raj elmegy a kisbódéhoz és onnan hoz nekem egy doboz gyufát. És hogy mindenki részt vehessen a nekem teendő szíveségben, fogjanak egy takarót olyképpen, hogy a takaró széleit minden ember foghassa. — Az így kifeszített takaró közepére az őrzetető úr 2 fillért dobott és elrendelte az indulást. Szó nélkül hazavittük a gyufát és átadtuk neki. Ez kb. fél órát vett igénybe, majd pedig félórás illetani oktatás következett sorakozóban, a rajtunk levő kimenő ruha megvizsgálásával fűszerezve. Az illetani oktatás és ruhavizsga végeztével az őrzetető úr akként intézkedett, hogy a takaródig még hátralevő időt töltsük ismerkedéssel a szobában, mert a raj összetartozandósága érdekében ezt különösen fontosnak tartja és többet elő ne fordulhasson, hogy sorakozásnál nem ismerjük meg a szomszédunkat. Ezután egyedül újból kiment a városba, a mi kimenőnknek pedig ekkor már egyébként is megszűnt létjogosultsága lenni.

Ilyen és hasonló eseteken abban az időben boszszankodtunk, ma már azonban mosolyogva gondolunk vissza rájuk, mert ez az idő fiatalságot és jókedvet jelentett!

Orosz ejtőernyős elfogása.

Írta: FERENCZI MÁRTON alhadnagy (Ózd).

A kistokaji vasúti megállónál 1941. szeptember 2-án, 4 óra körül megjelent egy orosz ejtőernyős. A szolgálati helyiségbe bemelve, pisztolyt fogott a vasúti őrré és követelte, hogy tájékoztassa, milyen országban és milyen nagyobb város közelében van. Egyben átadta neki az összegöngyölt ejtőernyőjét azzal, hogy azt tegye el emlékebe, de ha valakinek szólni mer, agyonlövi. A vasúti őr félelmében a kért felvilágosítást, hogy Magyarországon Miskolc közelében, a kistokaji vasúti őrháznál van, megadta. A kapott felvilágosítás után az orosz Miskolc felé eltávozott. A vasúti őr távozási irányát megfigyelte és azonnal felhívta telefonon a miskolci vasúti személypályaudvar katonai parancsnokságot és jelentette az esetet.

A bejelentés után motorhajtányon egy erős katonai járőr indult az ejtőernyős elfogására. Kistokajtól Miskolc felé, kb. 1 km távolságra az orosz ejtőernyőst a katonai járőr elfogta. Az elfogást elősegítette az, hogy az ejtőernyős csak nehezen tudott menekülni az őrházról, mert a leszállás következtében sérülést szenvedett.

Az elfogott ejtőernyős a kövekezőket adta elő: Őt A. S.-nak hívják és cseh állampolgár. A repülőgépen 11-en indultak el X. város mellől, Miskolc környékén 3 fő és Ungvár környékén pedig 1 fő ugrott ki. Lehetséges, hogy a 4-ik ejtőernyős is Ungvár helyett Mis-

colc környékén ugrott ki. Valamennyien polgári ruhába vannak öltözve. 5.000 szlovák korona, Németországba szóló útlevelel, térképek, német nyelvű kenyér- és vajjegy, 6/35-ös Mauser-pisztoly, kézigránát, sárgaréz robbantó gyutacs van mindegyiknél. Beszélnek oroszul, szlovákul és törve magyarul.

Fentiekről a miskolci csendőr kerületi parancsnokság is tudomást szerezve, távmondásban azonnal közölte az osztály- és szárnyparancsnokságokkal azon parancsokkal, hogy különösen a miskolci és ózdi szárnyparancsnokságok az őrsikkel szemben az ejtőernyősök kézrekerítésére a legkisebb részletekre is kiterjedő intézkedéseiket azonnal tegyék meg.

Az ózdi szárnyparancsnok intézkedése a következő volt:

Az elfogott A... S... előadását telefonon az alárendelt őrsparancsnokságokkal közölte. Egyben elrendelte, hogy a parancsnokok az őrsük területén a községi előljáróságokat kérjék fel, tegyék közhírré, hogy a lakosság minden olyan idegen egyént, aki törve beszél magyarul és gyanus, fogjanak el és adják át a legközelebbi csendőr őrsnek.

Ezek után értesítette az ózdi járási katonai parancsnokságot, a gyári és bányászati katonai személyzeti parancsnokokat kérve, hogy a szabotázs cselekmények elhárítására a belső biztosítást azonnal tegyék meg. Kérte továbbá a járási katonai parancsnokot, hogy a közigazgatási hatósággal egyetemben intézkedjenek a hozzájuk tartozó községi előljáróságokkal, hogy a fontosabb hidakat és műtárgyakat polgári örökkel őriztesék. Az örök zárják le az utakat, hogy azon senki sem közlekedhessen, igazolatlanul. Az őrség parancsnokai járőrökkel kutassák át nappal a félre eső lakatlan tereptárgyakat, szalmakazlakat, erdőket, kukoricásokat. Éjjel pedig az országutakat, vasutakat zárják le, mert valószínű, hogy a földet ért orosz ejtőernyősök ezeken a helyeken fognak bujkálni és tovább haladni Szlovákia felé. Az volt a következtetés az elfogott ejtőernyősnél talált iratokból és térképekből, hogy Szlovákián át Németországba akarnak jutni kémkedések és szabotázs cselekmények végrehajtására. Az intézkedés további részletei:

Az őrsök a közlekedési utakon a legszigorúbb igazoltatásokat végezzék mindenkivel szemben, legyen az bárki, akit a járőr nem ismer. Minden járóművet (gépkocsit, lófogatót és egyéb járóműveket) állítsanak meg a járőrök és a rajta levő egyéneket igazoltassák. Ne feledkezzenek meg az őrsparancsnokok a vasútról és a vasút állomásokon áthaladó személy- és tehervonatokról sem.

Ezek voltak az első napi intézkedések.

Én 3-án nyomozó szolgálatban voltam Ózd községben, Nagy Miklós II. csendőrrel és azt a parancsot kaptam a szárnyparancsnok Úrtól, hogy a nyomozást hagyjam abba és induljak útba a Bánvölgyén Sajókazára és az útba eső községi előljáróságokat, ahol még szükséges volna, kérjem fel a jelzett intézkedésekre. Útközben a legszigorúbb igazoltatást végezzük.

A kerületi parancsnokság 3-án írásban közölte a szárnyparancsnoksággal, hogy egy ejtőernyős Kistokaj környékén halva kézre került, míg 2 ejtőernyős szökésben van. Személyadataikat is közölték.

A szárnyparancsnokság az elárendelt őrsének 4-én 1 órakor a következő parancsot adta:

1. A községben ki kell doboltatni a még kézre nem került ejtőernyősök személyleírását. (Személyleírás megadva.)

2. Ha valaki enni kér, avagy magyarul nem tud, vagy csak törve beszéli a magyar szót, azt a lakosság azonnal vegye őrizetbe és a legközelebbi csendőr őrsparancsnokságnak adja át, illetve azt értesítsék.

3. Az ejtőernyősök elleni védelemre beszervezett polgári örök szolgálati feladatai: műtárgyak megfigyelése és őrzése, útvonalak ellenőrzése, erdőszegélyek megfigyelése, vonalaikon belépés és kilépés megakadályozása.

4. A felállított polgári örök és községi éjjeli örök ellenőrzése.

5. A hadiüzemek parancsnokainak figyelmét felhívni a fokozott belső biztosításra.

6. A vonatok és vasútvonalak ellenőrzése.

Ezekkel egyidőben a sajószentpéteri és edelényi őrskörletek alapos átkutatására a kerületi parancsnokság a miskolci gy. tanalosztályt kirendelte.

Részemre azt a parancsot adta a szárnyparancsnok úr, hogy az őrsöknek adott parancs figyelembevételével Sajószentpéterre induljak útba, menetvonalamon járőrellenőrzést és útvonalportyázást foganatosítsak és mindenkit igazoltassak és ott nála 4 órakor jelentkezem.

A sajókazai őrsről 4-én 3 óra 10 perckor elindultam. A községben levő Sajóhidon felállított polgári örököt kioktattam és két bányászt ugyanott igazoltattam. Kerékpáron tovább haladva, a sajókazai vasúti átjárónál kiértem a Miskolc—Rimaszombat felé vezető fő útvonalra. A sajókazai vasúti állomás közelében találkoztam egy magánjáró cséplőgép személyzetével. A gépet leállítottam, a rajta lévőket igazoltattam. Igazolálásukat elfogadhatóknak találtam s tovább haladtam. Kb. 200 métert haladva, a vasútállomás mellett épült házsor utolsó házához értem. Itt arra lettem figyelmes, mintha az út mellett lévő vastag lombos eperfa mellé surrant volna valaki. Mivel a fa koronája igen lehajlott és sűrű volt és még sötét is volt, nem tudtam kivenni, hogy tényleg áll-e ott valaki a fánál vagy sem. A kerékpár sebességét lecsökkentve, a fát figyeltem és észrevettem, hogy a kérdéses fától egy árnyalok átsuhant az alig pár méterre levő lombos fa alá. Ott úgy fordult, hogy a faderék őt előlem eltakarja. Ezt észlelve, a kerékpárról leugrottam és az eperfa felé futottam. Futás közben a nyitva volt pisztolytáskámból a szolgálati pisztolyomat elővettem és 4—5 méterről a fától azt kiáltottam: Jöjjön elő! Kiáltásomra az ott levő egyén valamit visszakiáltott. Csak annyit jegyeztem meg, hogy a kiáltás idegen kiejtésű volt. Ezzel egyidőben a fánál volt egyén, a 3—4 méterre levő lakás kapujához rohant és azon be akart hatolni, de az zárva volt. Megkísérelte, hogy azon átugorjék, de mivel az magas volt, hirtelen megfordult és a belső zsebéhez kapott. Ebben a pillanatban azonban már vele szemben álltam egy-két lépésre mellének szegezett pisztollyal. Rászóltam, hogy „forduljon meg a kapunak, kezeit tartsa fel!” Engedelmeskedett.

Mögéje lépve, bal kézzel a zsebeit végig tapintottam. Csak a belső zsebében észleltem kemény tárgyat. Felülről benyulva, onnan egy törkést húztam ki. A törkést a derékszíjam mellé szúrva, balkézemmel az ő balkezét hátra csavartam és a pisztolyt hátának szegeztem, rászóltam, hogy induljon előttem. Nevezett minden ellenkezés nélkül ment a közelben levő vasútállomás épülete felé. Ott a forgalmi iroda ajtaját óvatosságból velem nyitattam ki. Az irodában Béresi György vasúti segédtsízt jelenlétében megbilincseltem, megmotoztam

és nála 5.000 szlovák koronát, 150 márkát, K. K. névre kiállított igazolványt és jegyzeteket találtam.

Ezekből arra következtettem, hogy a Miskolc környékén leugrott orosz ejtőernyősök egyikét fogtam el. Kikérdezéséhez fogtam.

Azt adta elő, hogy Eperjesről szökött át Magyarországra, mert a Hlinkagárdisták üldözték. Most útban volt Szlovákia felé. Tagadta, hogy a Miskolc környékén kiugrott orosz ejtőernyősök közül való volna.

K...K...-nál talált szlovák pénzt és egyéb tárgyakat jegyzék alapján őrizetbe vettem és a Sajószentpéter felé induló tehervonatra ültem. Útközben az elfogott egyént alapos kikérdezés alá vontam, minek következtében a barczikai vasútállomáson beismerte, hogy ő a Miskolc környékén kiugrott orosz ejtőernyősök egyike.

Az elfogott többek között előadta, hogy az őket hozó repülőgépből kb. 2.500 méterről dobták ki. Kb. 1000 méteren keresztül esőben és ködben ereszkedett alá. Kb. 1.500 méter magasságból látta, hogy igen sok lámpa fénylik, attól félt, hogy városra esik, kinyitotta tehát a biztosító ejtőernyőt is, hogy a légáramlat a várostól tovább vigye.

Földet érve, az ejtőernyőket összeszedve (a helyet bemutatta), Miskolc, Martin-telep délkeleti részén a szélső házaktól 200 méter távolságra elrejtette, a nála volt 2 darab kézigránát az ejtőernyőtől távolabb szintén elrejtette. Ezután a lakásoktól a határ felé haladt, hogy senkivel ne találkozzék. A hajnali órákig a hejőcsabai és görömbölyi határban járkált, olyan helyet keresve, ahol megalszik napközben. Mivel a réten ilyet nem talált, bement Görömböly-újtelep egyik házának kertjébe és ott a takarmányos csűrben befúrta magát a takarmány és törek közé. 2-án egész nap aludt, az említett helyen, ahol távozásakor több iratot visszahagyott, a tetőzetbe elrejtve. 2-án, a sötétség beálltával elindult és azon hely felé ment, ahol kiugrásakor földet ért. Majd a község széle felé visszatérve, a nála volt Mauser-rendszerű pisztolyát 18 darab tölténnyel, 2 drb tárral egy szalmakazalban elrejtette. Ennek megtörténte után Hejőcsaba mellékutcain Miskolcra ment. A városon keresztül haladva, megállapította az északi irányt. Tájékozódás után, mivel már virradt, a szirma-besenyői vasúti megálló közelében a kukoricásban lefeküdt és ott volt 3-án 21 óráig. Akkor elindulva, Sajószentpéter irányába haladt és az általa nem ismert egyik vasúti állomáson tehervonatra ült, és azon utazott vagy 10 km-t, míg Sajókazánál az elfogatása megtörtént.

Legfeltűnőbb, hogy az elfogott nem a lakott helyen kívül levő szalmakazal, stb. között keresett nappalra búvóhelyet, hanem egy ház udvarán, a csűrben. Kioktatásának feljegyzésre érdemes jele ez, amit figyelmen kívül hagyni nem lehet.

A másik, amit meg kell jegyezni, régi igazság igazolása nyitott szem, nyitott fül. Lélek a kapott feladat elvégzésében. Az eperfa lombja kiváló búvóhely pirka-datkor, a faderék szintén. A kerékpáros járőr hajlandó sebesen hajtani, s így mellőzni sok dolgot, jelenséget.

A harmadik megjegyezni való: igazolvány van minden ejtőernyősnél, sőt egyenruhája is lehet, mint a legutóbbi esetek egyikénél! Jegyezzük meg: az igazolvány — a mai időkben — ne elégítsen ki! Utána kell járni mindennel, ott a nyomozó alosztályunk a maga kiváló felkészültségével, igénybe kell venni.

Az ejtőernyős feladata óriási károk okozása, nem lehet a járőr elég leleményes, hogy ártalmatlanná tegye!

A „Sztalin-gyertya“ ernyője. Rendes Géza őrm. felv.

KATONAI ISMERETEK

A motorok küzdelme.

Már az 1914/18. évi világháborúban jelentős újításokkal vett részt a harcban a technika. Ami azonban az első és második világháború közti időkben történt, az a legmerészebb képzeleteket is felülmulta. Az új világháborúban rendkívül hatalmas módon avatkozott a harcba a haditechnika, de elsősorban a motor.

A haditechnika új és kiváló eszközöket bocsátott a harcosok rendelkezésére, hogy küzdelmeikben mégjobban segítse, támogassa és tehermentesítse őket.

A harcos szellem elengedhetetlenül fontos tényező a harcban, de nem szabad a technikának sem alulmaradnia! Ennek jelentőségét szinte iskolapéldákon láttuk a lefolyt hadjáratokban. A lengyelek lovasezredei — olykor valóban elismerésre méltó bátorsággal, de teljesen oktalanul — *kivont karddal* rohamoztak meg arasznyi vastag páncéllal rendelkező német harckocsikat, a francia repülőgépek olyan „ládák“ voltak, hogy sohasem tudták még csak megközelíteni sem a német repülőgépeket sem sebesség, sem egyéb műszaki tulajdonságok tekintetében. Pedig a francia repülők nem voltak erkölcsi tekintetben gyenge emberek!

Hiányos, vagy elégtelen felkészültség feltétlenül kudarcra vezet olyan ellenféllel szemben, aki kiváló erkölcsi tulajdonságok mellett még fölünyes felszereléssel és fegyverzettel is rendelkezik! Az ellenfél küzdő szellemét kitűnően támogatja a technika, de elsősorban a motor...

A motor ott van a szárazföldön, vizen, levegőben egyaránt! Csak a tudatlan, vagy rosszakaratú ember kicsinyelheti le jelentőségüket!

A motor ott van a küzdelem minden percében és módozatában.

Az ellenséges ellenállás áttörése rendszerint *páncélos* feladat. Az egymást szorosan nyomon követő harckocsi-hullámok hatalmas ékként préselődnek bele az ellenség testébe, hogy az aránylag kis és szűk helyre összpontosított támadás pörölyként csapjon le az ellenség viszonylag gyenge részére. Az ellenséges védelem fokozatosan gyengül, aztán átszakad. Mint a megáradt folyó, úgy viszi a motor a páncélosokat át a támadt résen, messze előre, az ellenség szívébe!...

A támadt résen *gépkocsizó gyalogság, motorkerékpáros lövészek* törnek előre, követik nyomon a páncé-

Motor az úton...

losokat. A tüzérség is motorvontatású erejével siet a bajtársak támogatására. A gépesített csapatok a motor erejével hömpölyögnek, rohannak előre, messze az ellenség oldalába és hátába. A mozgás nem szűnik meg, ez a jellegzetes villámháború. Szüntelenül mozog az egész arcvonalrész!

Jellegzetes ebben a küzdelemben a rohanás a gyorsaság, mert aki lassúbb, az elveszett. A motorok harcában a lassúság végzetes lehet!

Az előretörés nem mehet mindenütt a műutakon. Gyakran kell letérni a terepre és esőben, hóban, sárban, fagyban, tűző napban: szüntelenül előre kell före-

... a terepen ...

kedni. Távolságoktól, messze bent az ellenében: csak a szellemi tudás és a motor ereje az, amelyben bizhatnak az emberek!...

A messze előrejutott csapatokat élelemmel, lőszerrel, üzemanyaggal ismét csak a motor útján lehet ellátani. Más szállítási mód: nagy távolságokra és gyorsan, nem lehetséges.

Az áttört terület tartós megvédelmezésére gyalogság való, mely, hogy le ne maradjon a száguldó páncélosoktól: ismét csak a motor erejével, gépkocsikon tör előre.

A szárazföldön kívül a harcok jelentős része zajlik le a tengereken. Itt is a motor a legjobb segítő eszköz. A folyóátkeléseknél használatos rohamcsónakon kívül, minden vízegységen megtaláljuk a motort, valamilyen formában. A többször tízezer tonnás csatahajó-óriásokon csakúgy, mint a tengeralattjárókon.

A szárazföldi és tengeri hadműveletek támogatására, de önálló feladatok megvívására a repülőfegyvernem szolgál. A messze kilométerekre eljutó felderítő-, a villámgyors vadász-, a biztos pusztulást hozó bombázó repülőgépeknek szíve mindenütt: a motor...

A harcok minden mozzanatában és formájában ott találjuk a motort. Egyaránt érezhetjük komoly segítségét, vagy halálos sujtását. A motor valóban életeteket semmisít és ment meg, rombol és diadalra visz!...

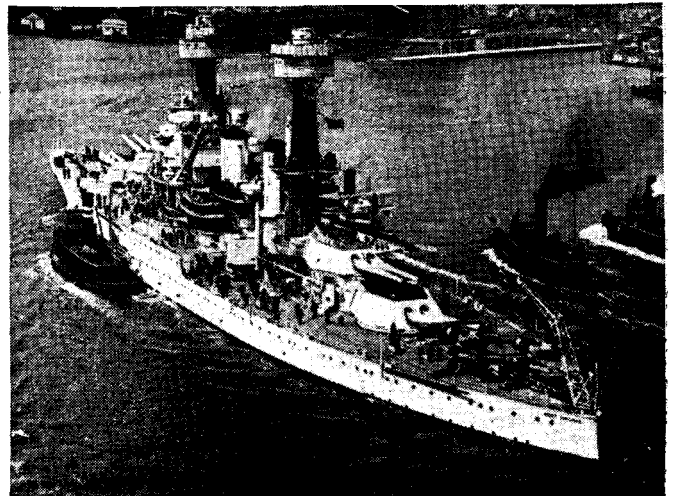
Mikor vége van a küzdelemnek, ismét a motor az, amely a megérdemelt pihenésre szállítja a harcosokat.

Kétségen kívül meglepetés volt a jelenlegi világháborúban a motornak ilyen nagyfokú szereplése. De a tények azt bizonyítják, hogy ez nem volt elmeretezett valami, mert a motor minden tekintetben 100%-ig megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak. A mai villámháborúban szinte minden cselekedet háttérében ott találjuk a motort: tompán vagy élesen dörögve...

Helytelen lenne azonban, hogy ha ezek után azt képzelnénk, hogy egyedül és kizárólagosan a motorban kereshetjük a sikerek titkát. Nem!

Tény, hogy a ma harcában páncélosok, zuhanóbombázók, ejtőernyősök és minden fajta gépesített csapatok, gyalogság és egyéb fegyvernemek jeleskednek a végső diadal érdekében, tény, hogy mindenütt megtaláljuk a motort. Azonban a főlény belső, igazi oka nem a motorban, hanem az azt kezelő harcosokban keresendő!

Lehet a motor a legjobb anyagból, működhetik a legkifogástalanabbul, de ha a hozzája tartozó harcosok

... a tengeren ...

szelleme, erkölcsi ereje nem érte el a megkívánható fokot: nem arathatnak diadalt! Ha a háborús akarat nem emelkedik magasan az ellenség fölé: nem lehet győzni! Az anyagok és eszközök csatájában is az ember az, aki a végső fokon győzedelmeskedhetik!

Az anyag mindig csak holt valami, a gép csak lélek nélküli eszköz marad, ha nem hatja át az áldozatos katonaszellem megtermékenyítő ereje! Mit ér a legkitűnőbb motor, ha erkölcsileg gyenge embereket visz?!...

De ahogy a mótort, mint eszközt már jól előre meg kell teremteni, ugyanúgy kell gondoskodni a harcosok jellemének neveléséről is! De ez már késő akkor, ha a küzdelembe kell indulni! Már a nép fiaiban el kell kezdeni ezt a nevelést, úgyszólván a gyermekkorban. Akkor aztán elég lesz roham előtt pár szó, kemény szembenézés és biztos, hogy a magyar harcos tudja azt is, hogy a motor csak holt eszköz, a lelket ő adja bele!...

Tolnay Lajos vkb. százados.

Vasúti és közlekedési őrsaink szolgálatáról.

(Folytatás.)

Vasúti lopás kiderítése.*

Beküldte: BÖNYAI JÓZSEF őrmester.

1938 március hó 16-án az érdi őrs a székesfehérvári 2. nyomozó alosztálynak írásban jelentette, hogy Budapest—Érd, illetve Érd—Pusztaszabolcs vasútállomás között egy tehervonat egyik vagonját ismeretlen egyének feltörték és abból különböző ruhaneműeket loptak; az ügyben a budapesti rendőrkapitányság vasúti detektív csoportja az érdi és a pusztaszabolcsi őrs nyomozott, de ez ideig eredményt nem értek el.

A fenti ügy nyomozására engem vezényeltek ki polgári ruhában. Az érdi őrsön megtudtam, hogy a tettesek több női tavaszi kabátot, nagyobb mennyiségű férfi nadrágnak való bársonyt és paraszt gatyának való anyagot, valamint 4 drb. nagy vizes ponyvát loptak ki az általuk feltört vagonból.

Tekintettel arra, hogy a Máv. feljelentéséből nem tűnt ki pontosan, hogy mennyi érték veszett el, valamint az sem, hogy tulajdonképpen ki a sértett, először azt igyekeztem megállapítani. Veszprémbe attól a kereskedőtől, akinek a ruhanemű fel lett adva, megtudtam a szükségesséket. Az ellopott ruhanemű értéke 391.50 P-t tett ki. Érd nem messze van Budapeستól, elgondolásom szerint csakis onnét kerülhetett ki a tettes. Az őrs járőrével fel is utaztunk Budapestre és ott először is érintkezésbe léptünk a vasúti detektív-csoporttal. Ott azt a tanácsot kaptunk, hogy nézzünk szíjjel a mosoni-utcai toloncházban, ott akadhatsz olyan egyénre, aki valamilyen felvilágosítást tud adni az ügyre vonatkozólag. A toloncházban arról értesültünk, hogy a közelmúltban adtak át a pestvidéki kir. ügyészségnek egy budapesti alvilági egyént, aki a kikérdezése alkalmával említett tett arról, hogy egy alkalommal egyik társa kihívta az érdi kanyarba (ugyanis Érd község mellett elhúzó

vasútnak oly erős kanyarja van, hogy a vonat ott csak igen lassan tud haladni) azzal, hogy ott feltörnek egy vagon: Mivel azonban őt időközben elfogták, így az ő kimenetele elmaradt.

Elmentünk a pestvidéki kir. ügyészséghez, ahol kikérdeztük a kérdéses egyént. A következőket adta elő. Ismerőse, akivel a vagon feltörését tervezte, közölte vele egy későbbi toloncházi találkozásuk alkalmával, hogy kint volt Érdén és elég jó fogást csinált. Emlékezete szerint több ponyváról említést tett. Ezeket Pusztaszabolcs község határában a szántóföldön elrejtette. Ismerőse nevét nem tudta, de elég jó személyleírást adott róla. Ennek birtokában visszamentünk a toloncházba és a kapott személyleírás alapján sikerült is felkutatni az állítólagos gyanúsítottat. Nem volt könnyű dolog az ott levő mintegy 5—600 ember között.

A gyanúsított hallani sem akart az ügyről, így újabb adatok után kellett pihatólni. Bizonyítékokra volt szükségünk. A főkapitányság egyik detektívje egy gyanus szabómestertől több bársonyanyagból készült csizmanadrágot vett őrizetbe. Bársony? Ez szerepelt az ellopott anyagok között! Intézkedtem, hogy azokat megtekinthesse az a cég, amelyik hasonló anyagot Veszprémbe feladott. A feladó saját anyagának ismerte fel a nadrágokat. Így most már felkerestük a szabót, aki nagy örömeinkre ugyanolyan személyadatokat mondott be a nadrágrendelőtől, mint amilyen pontosan illett a mi gyanúsítottunkra. Ezek után visszamentünk gyanúsítottunk lakására és ott házkutatást tartottunk. A házkutatás nem vezetett eredményre. Mikor a toloncházba visszatértünk, gyanúsítottunk neve már az öngyilkos jelöltek tábláján volt... Azonnal átmentünk a toloncház kórházába, ahol az orvos közölte velünk, hogy a gyanúsítottunk felvágta a kezéin az ereket és nagy vérvesztése miatt a kikérdezése nem is lehetséges. Később aztán gyanúsított beismerte, hogy valóban ő törte fel a vagon Érd községnél és ő lopta el a ruhaneműt, amit azonban már teljes egészében értékesített.

Ha valaki azt mondja, hogy szerencsém volt ennél a nyomozásnál, annak igazat adok. Hogy azonban csak akkor szegődött mellém a szerencse, amikor bátran elhatároztam, hogy a budapesti szokásos bűnözők között fogom keresni a tettest, az is tény. Budapesten pedig nem könnyű megtalálni egy bűnöst, ha az nem hagy nyomot a bűne színhelyén.

(Folytatjuk.)

KÖNYVOSZTÁLYUNK AJÁNLATAI:

Szervezeti és szolgálati utasítás. 2 P 20 f

Próbacsendőrök tankönyve. 4 P

Tábori rendészeti szolgálat. 1 P 90 f + portó.

(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A csendőrség elhelyezési térképe. 30 f

Máshol nem kaphatók!

Rendelés a Csendőrségi Lapok 25.342. sz. csekk-számlájára történő befizetéssel eszközölendő.

* Nyomozta az érdi őrs Bónyai József őrmester közreműködésével a székesfehérvári 2. nyomozó alosztálytól.

Bűnügyi apróságok.

Írta: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA** ezredes.

(Folytatás.)

Az 1933—1934. években alig múlt el olyan nap, hogy a hírlapokban ne olvastunk volna John Dillingernek, az amerikai koronázatlan gangster királynak valami újabb gáztettéről.

Több mint 15 gyilkosság és 20 bankrablás terhelte a lelkiismeretét. Az egyesült államoknak kb. 12 millió dollárjába került ennek a banditának közel egy éven át tartó üldözése. Ebben az összegben a Dillinger és bandája által okozott dologi károk értéke nincs benne. John Dillinger tevékenységével kiérdemelte magának az „Amerika 1. sz. közellensége” címet, amelyre roppant büszke is volt. Érdemes ennek az embernek a pályafutására egy pillantást vetni.

John Dillinger egy Indiana állambeli tisztességes, igen vallásos, amerikai farmercsaládnak volt a gyermeke. Vallásos nevelésben részesült, erkölcsös családi környezetben cseperedett fel, 19 éves korában meg nősült. Gyermekekori szerelmét vette nőül. Röviddel házassága után összeismerkedik és megbarátkozik egy büntetett előéletű emberrel. Ez a társaság igen rossz hatással volt rá. Egy éjszaka — súlyosan ittas állapotban — megtámadnak és kirabolnak egy kereskedelmi utazót. Dillinger másnap, midőn kijózanodott, megbánta a bűnét és mindent elmondott édesapjának. Az öreg becületes Dillinger azt ajánlotta fiának, hogy jelentse fel magát a rendőrségnél. John Dillinger megfogadta atya tanácsát. A bíróság 10—21 évi fegyházra ítélte. Felesége elhagyta, elvált tőle. A fegyházban alapozta meg Dillinger gangsterjövőjét. Több fegyenc társával együttesen szőtték terveiket a jövőre. 1933 augusztusában a kormányzó megkegyelmezett neki. Dillinger újból szabad ember. Ugyanez év szeptemberében — tehát mindössze egy hónappal kiszabadulása után — kirabol egy pénztárost, lelövi a gyár éjjeli őrét, majd kirabol egy bankot. A zsákmány birtokában hozzálat nagy terve első részének megvalósításához. A fegyházban ugyanis többen szövetkeztek arra, hogy szabadulásuk után Dillinger vezetése alatt bandát alakítsanak (banda angolul: gang; a gangster szó tehát banditát jelent). Aki közülük elsőnek szabadul, köteles a többieket a fegyházból erőszakosan kiszabadítani. Dillinger volt az első kiszabadult közöttük és állta is adott szavát. A bankrablás jövedelmező volt. Pénze van bőven. Chikagóba utazik. Fegyvert, lőszert vásárol. Az alvilágból segítő társakat vesz maga mellé. A fegyház egyik fegyőret megvesztegeti. Ennek útján pisztolyokat és lőszert csempéz be társainak a fegyházba. Az előre meghatározott időben a fegyencek megnyitják a tüzet fegyőreikre. Röviddel ezután 10 fegyenc — Dillinger társai — elhagyja a fegyházat, tuszként magukkal cipelve a megkötözött fegyházigazgatót. A fegyház előtt Dillinger vár rájuk néhány emberével és több lopott gépkocsival. A szökevények beugranak a kocsikba és vad iramban elhajtanak. Az igazgatót egy távoli erdőben leteszik, majd nyomtalanul eltűnnek.

A 10 megszökött fegyenc örökké hálás maradt főnökének. Ők alkották Dillinger bandájának a gerincét. Ezután indult meg a legsúlyosabb bűncselekmények olyan sorozata, amellyel Dillinger az „Amerika 1. sz. közellensége” címet busásan kiérdemelte magának.

A szesztilalmi törvényt időközben hatályon kívül helyezték, így a gangszterek eddigi — legfőbb jöve-

delmi forrása — elapadt. Dillingernek a gyermekrablás vagy a bankrablás között kellett választania. Az utóbbit választotta. Elsősorban is alapos szervező munkát végzett. Rádió adó-vevő állomást létesített a banda központjában. Ide futottak be a hírek a működési területről. Utóbbi főleg Indiana, Arizona, Illinois, Minnesota és Wisconsin államokra terjedt ki. Ha pihent, Chikagóban lakott, de itt sohasem követett el bűncselekményeket. A működési terület minden városában megvolt a banda megbízottja (akik között minden valószínűség szerint megfizetett közszolgálati alkalmazottak is voltak). Ezek szolgáltatták a hírszolgálatot. Tippeket. Melyik bankban mikor van nagyobb pénzösszeg? Mikor szállítanak a bankból vagy a bankba nagyobb összegű pénzt, de pontosan beszámoltak mindenkor a banda ellen tett rendőrségi intézkedésekről is. Természetes, hogy ezek a megbízottak híreiket mindig saját rövidhullámú adóállomásukon adták le a központnak. Az se volt baj, ha Dillinger valahol útban volt. A központ rádió, rejtjelezve, továbbította számára a híreket, amelyeket Dillinger útközben bármikor, bárhol fel tudott venni, mert páncélozott rabló gépkocsijába is be volt építve a rádió adó-vevő állomás. A hírszolgálat tehát gyors és megbízható volt.

Dillinger azonban nemcsak ezekkel az állandóan egyhelyben működő, hanem alkalmi, mozgó hírszerzőkkel is dolgozott. Erre a célra a banda fiatal alvilági nőtagjait használta fel. A csinos fiatal nő ismeretséget kötött a kiszemelt bank pénztárosával, azt elszédítette. Pezsgőzés, tánc közben azután kiszedett mindent belőle, amire a banda kíváncsi volt.

Miután a felderítés elvégezte a maga feladatait és Dillingernek megfelelő tippet szállított: Dillinger cselekedett. Határozottan, kegyetlenül és kíméletlenül. Ha a pénz, amelyet a banda meg akart kaparintani, már az illető bankban volt, Dillinger a banda néhány elszánt tagjával gépkocsikon hirtelen a bank elé kanyarodott, maga néhány társával géppisztolyokkal behatolt a bankhelyiségbe és a tisztviselőket a pénz átadására kényszerítette. Aki ellenkezett vagy akárcsak meg is moccant, azt géppisztolyaikkal könyörtelenül lelőtték. Egyes helyeken — ahol ellentállással számolt — Dillinger a „kezeket fel” figyelmeztetőt elhagyva, géppisztolyokból tüzelve lépett a bankba. Az utcán ezalatt a banda többi tagja géppuskákat állított fel és biztosította a vállalkozás sikerét esetleges kívülről jöhető beavatkozás ellen. Egyszerűen mindenkire tüzeltek, aki közeledett a bank felé. A sikeres rablás után a banda beugrált a gépkocsikba — amelyeknek motorjait előzőleg természetesen nem állították le — és vad iramban elszáguldott. Ha üldözőbe vette őket a rendőrség, a rohanó gépkocsik között valóságos tűzharc fejlődött ki. Ez a tűzharc azonban néha csak egyoldalú volt, mégpedig a banditák javára, mert Dillinger több bankrablásánál magával cipelte a bank gépirókiasszonyait is, akiket élő páncéllként a gépkocsijai felhágóira állított. Ilyenkor a rendőrség nem mert a menekülő banditákra tüzelni, félve, hogy az ártatlan leányokban tesz kárt s így csak a tüzetes lőtávolon kívül történő üldözésre szorítkozott. Ennek rendszerint azután az lett a vége, hogy a banditák egérutat nyertek és nyomtalanul eltűntek zsákmányukkal együtt, miután a halálra rémült gépiróleányokat valami félreeső helyen összekötözve lerakták.

Abban az esetben, ha Dillinger értesülést kapott valamely pénzszállításról, abban a pillanatban robotgott

gépkocsijával a helyszínre, midőn a pénzszállító-gépkocsikról a pénzt táskákban leemelték, hogy a bankba vigyék vagy megfordítva: a bankból kihozták, hogy a pénzszállító-gépkocsikra helyezték. Dillingerék ilyenkor egyszerűen géppisztolytűzet zúdítottak minden figyelmeztetés vagy fenyegetés nélkül azokra a tisztviselőkre, akiknél a pénztáskák voltak. De tüzzel lefogták a bank bejáratát és az utcai járókelőket is, azután a pénztáskákat magukhoz véve, beugrottak páncélozott gépkocsijaikba és elhajtottak. Egy-egy ilyen bankrablás pillanatok alatt zajlott le. A banditák munkáját a legtökéletesebb együttműködés jellemezte. Alaposan felkészült mindenki a feladatára. A helyszínt a megbízottak előzőleg mindig alaposan felderítették. A banditák tanulmányozták a kapott helyszíni fényképeket vagy helyszínrajzokat úgy, hogy működésük közben ott teljesen otthonosan mozogtak. (Dillinger halála után lakásán a rendőrség a legkorszerűbb automatikus fegyverek gazdag gyűjteményén kívül a helyszíni fényképek és helyszínrajzok egész tömegét találta, ezek részben a már elkövetett bankrablásokra, részben pedig a jövőben tervbevetekre vonatkoztak.) Figyelmük mindig kiterjedt arra is, hogy a bankokban szokásos villamos vészjelző-berendezést előre kikapcsolják.

Előfordult azonban a leggondosabb előkészülés dacára is, hogy Dillingerék egy-egy bankrablás után bajba jutottak. Így Hayne városában kirabolták az egyik bankot. A bankpénztárból a banda egyik női tagja vette ki egy éjjeli mulatozás alkalmával a titkot, hogy másnap a bank pénztárában 70.000 dollár lesz készpénzben — az egyik gyár munkásainak bére. Dillingerék a szokásos módszerükkel behatoltak a bankba, a pénztárost, aki pisztolyhoz nyult, Dillinger géppisztolyával lelőtte, a 70.000 dollárt magukhoz véve, páncélozott gépkocsijukon elmenekültek. A rendőrség a nyomukban. Üldözés és a szokásos tüzharc. Az üldözöket a banditák hamarosan lerázták a nyakukról. Mozgásképtelenné lőttek a rendőrségi gépkocsit. Tovább menekültek. A telefon és távíró azonban működött és egyszerűen csak újabb, erősebb rendőrségi készültséggel találták magukat szemben. Visszafordultak és más úton próbálkoztak. Ekkor megszólalt a kocsiban elhelyezett rádiókészülék és a chicágói központ jelentette Dillingernek, hogy melyik városban, hol, milyen erejű rendőrség állja az útját, egyben Springfield felé ajánlott egy utat, ahol keresztül törhet, mert azt csak egy rendőrségi gépkocsi őrzi néhány emberrel. Dillinger arrafelé irányította a kocsit. Ekkor azonban nagy megdöbbenésére, a géppuskát kezelő bandita jelentette, hogy egyetlen darab töltényük sincsen se a géppuskához, se a géppisztolyokhoz, mert már mind eltűzelték. A keresztül-törés így, fegyvertelenül kilátástalannak látszott. Dillinger azonban kemény legény volt és nem adta meg magát egykönnyen a sorsnak. Terve azonnal kész volt, ezt közölte társaival és alaposan kioktatta őket a mikénti végrehajtásra. Útközben hirtelen megállott az egyik város rendőrszobája előtt, oda lövésre készen tartott (de üres) géppisztolyokkal „kezeket fel” kiáltással behatoltak. — A meglepetés teljes volt. Dillinger és társai a rendőrszoba teljes fegyver- és lőszerkészletével távoztak és a központ által ajánlott gyenge ponton sikeresen át is törtek. Ezután újból nyomuk veszett.

Egy másik alkalommal a sikeres bankrablás után a rendőrség azonnal megjelent a helyszínen úgy, hogy Dillingernek már nem volt ideje a gépkocsijába ugrani.

Ottmaradt tehát a helyszínen és felvette a harcot a rendőrséggel. Géppisztolyával addig feltartóztatta őket, amíg társai biztonságba jutottak, azután megadta magát a rendőrségnek. Nagy volt az öröm Amerikában, de nem sokáig tartott. Dillinger bandája másnap fegyveresen megrohanta azt a fogházat, ahova Dillingert beszállították és kiszabadította a vezérét. A rendőrfőnök és egy fogházőr életükkel fizettek.

1934. január 30-án Tucson Arizona állambeli városban Dillinger véletlenül került másodszor a rendőrség kezére. Dillinger két alvezérével és azok szeretőivel átutazóban volt a városban. Az éj folyamán a szálloda, amelyben laktak, kigyulladt. A vendégek ingóságainak kimentésével foglalkozó tűzoltók egyikének feltűnt az egyik vendég, aki nagyon izgatottan érdeklődött a börtöndje után. Jobban megnézte és a minden utcasarkon kifüggesztett plakátokról felismerte Dillingert. A rendőrség el is fogta. Megint nagy volt az öröm... Dillinger addigi működési területének többi államai versengtek egymással a bandita kiadatása iránti kérésekben. Mindegyikük hiusági kérdést csinált abból, hogy Dillingert, Amerika 1. számú közellenségét — ő nála ítéljék el és végezzék ki. — Az indiana állambeli Lake County sheriffje (rendőrfőnöke) győzött, Dillingert neki szolgáltaták ki. Ez a rendőrfőnök nő volt (ilyen is csak Amerikában lehetséges). Repülőgépen jött a fogolyért és azon szállította haza Dillingert. Máról-holnapra híres nővé vált Amerikában. Egyenesen fürdött a nevezetesség jóleső érzésében. Karöltve lefényképezette magát foglyával, boldogan osztogata interwiew-it, az őt — hiuságának igen hízelgően — állandóan ostromló hírlapíróknak. Istenem, hisz nő volt. Eközben azonban megfeledezett arról, hogy Dillinger milyen veszedelmes ember. Dillinger cellájában egy fadarabot revolverformára faragott meg, ezzel lefegyverezte őret, majd egy másik fegyenc, egy herculesi erejű néger támogatásával, kitört a fogházból, belevetette magát a rendőrfőnöknő gépkocsijába, amely éppen a fogház előtt vesztegelt és újból nyoma veszett. Nem tudták elcsípní, de azért Dillinger nem tétlenkedett. Hol itt, hol ott fosztott ki egy-egy bankot. Az Egyesült Államok rendőrsége tehetetlen volt vele szemben, pedig egyenruhás rendőrök és detektívek ezrei üldözték, a hadsereget is igénybe vették, sőt egy alkalommal, midőn Dillinger egyik alvezére egy indiánnal erőszakoskodott, a kétszáz harcost számláló egész indián törzs is a hadiösvényre lépett, hogy az amerikai hatóságokat a „közellenség” kézrekerítésében támogassa. Bár kétszer is nyomában voltak, elfogniuk nem sikerült. Az egyik alkalommal Dillingeren egy szállodában ütöttek rajta. Kb. 500 ember, rendőrség és katonaság, vonult fel ellene, számos géppuskával, gázzal. A szállót körülfozták és ostromolták. 4 rendőr a fübe harapott, de Dillingernek és társainak ismeretlen és megfoghatatlan módon sikerült a rendőrségi rohamjárőrök által teljesen elgázosított épületből elmenekülnie.

Dillingert hallatlan merészség jellemezte. A félelmet nem ismerte. Akkor, amikor jól tudta, hogy egész Amerika hivatalos gépezete az ő kézrekerítésére van átállítva, midőn, minden utcasarkon saját életnagyságú képét látta a plakátokon s midőn 50.000 dollár vérdíj volt kitűzve a fejére, melyet annak ígértek, aki őt akár élve, akár halva kézrekeríti, 1934 Úrnapiján, ebédidőben, egyik szeretőjével gépkocsin nyugodtan beállított a szülői házba azzal, hogy már régen vágyik olyan csirkére, amilyent az anyja szokott készíteni...

Dillinger vállalkozásai alkalmával különleges, könnyű fémből készült, páncélmellényt viselt a kabátja alatt, a külsejét pedig állandóan változtatta. Haját festette, haj- és bajuszviseletét, öltözetét változtatta, sőt egy chicágói sebészorvossal arcán ismételten eszközöltetett sebészeti beavatkozás segítségével olyan változtatásokat, amelyek felismerhetését mód felett megnehezítették.

Dillinger működése és ezzel szemben a hatóságok tehetetlensége világszerte óriási feltűnést, Amerikában pedig elégedetlenséget és felháborodást keltett. Dillinger és bandája már 10 hónapja tartotta rettegésben Amerikát, amikor végre beteljesedett Amerika 1. számú közellenségének a sorsa. Beigazodott vele kapcsolatban is annak a régi közmondásnak a helytállósága, hogy „addig jár a kórsó a kútra, míg el nem török“.

Egy chicágói rendőrtisztviselő nem vett részt a Dillinger után országszerte folyó gépkocsis hajszákban, hanem más úton próbált sikert elérni. Ő a chicágói alvilágban igyekezett ismeretseket szerezni és ezek segítségével akart célhoz jutni. A mi szaknyelvünkön azt mondanók, hogy megfelelő alvilági B. hálózat kiépítésére törekedett. Úgy okoskodott, hogy majdcsak akad olyan beavatott alvilági ember, akinek számára a kiűzött tekintélyes vérdíj (50.000 dollár) többet jelent, mint a vezérhez való hűség. Dillinger nagy szoknyavadász volt. Ezért a rendőrtisztviselő arra törekedett, hogy olyan nőkön keresztül jusson el Dillinger személyéhez, akikkel Dillingernek dolga volt vagy van s így megfelelő tájékozottsága is van. Az ugyanis nyílt titok volt, hogy Dillinger főhadiszállása Chicágóban van, de hogy hol, merre, arról a rendőrségnek fogalma sem volt.

Fáradozásait siker koronázta. 1934. júliusának egyik vasárnap délelőttjén értesítést kapott, hogy Dillinger aznap este a város északi részében levő „Biograph“ filmszínházban a „Mauhattan Melodráma“ című gangsterfilmet fogja, két barátjánál társaságában megtekinteni. Ismertetőjel: az egyik barátjánál vérvörös selyemruhát fog viselni. A filmszínház előtt nagy polgáriruhás rendőrkezsztűtség állt lesben és midőn Dillinger a színházból kilépett, minden felszólítás nélkül szitává lötték. Dillinger még pisztolya után kapott, de elkésett; 19 lövedék hatolt a testébe. Nagyon nagy hőség volt ezen a napon. Dillinger ezért nem viselte jól bevált páncélmellényét a kabátja alatt. Ami ezután következett, az igazi amerikai ízű izléstelenség bizonyítéka. A lövöldözésre természetesen óriási csődület támadt. Dillinger holttestét hamarosan elszállították, de a rendőrség nem tudta a tömeget megakadályozni abban, hogy a banditának az utca kövezetére kifolyt vérebe ne mártsa bele zsebkezdőjét, sálját, hogy, mint mondták, legyen valami emlékü Ameriká közellenségéről.

Dillinger holttestét a családja kikérte és szülőfalujába szállította. Az izléstelen jelenetek a temetésen — amelyen csak tekintélyes karhatalom tudta a rendet úgy-ahogy biztosítani — megismétlődtek. Néhány — honfitársának lélektanával tisztában lévő üzletember — hatalmas pénzeket keresett Dillinger sírjából származó csipetnyi föld árusításával. (Ezt is csak Amerikában lehet megtenni.)

Dillinger 1933. szeptemberétől — 1934. júliusáig, tehát közel 1 esztendeig tartotta rettegésben egész Amerikát. És nem ő volt az egyedüli gangster. Al Capone és Jack Diamond szintén világszerte ismert nevek, de rajtuk kívül a gangsterek ezrei veszélyeztették a köz-

biztonságot és keserítették meg az amerikai állampolgárok életét anélkül, hogy ezen a közveszélyen az amerikai hatóságok úrrá tudtak volna válni. Hogyan magyarázható ez? Ez a sikertelenség, tehetetlenség különleges amerikai viszonyokban leli magyarázatát. Több összetevőnek eredője.

Dillinger bandájának tökéletes szervezethez és a munkájánál tanúsított hézagmentes együttműködéssel szemben, az amerikai — külön szövetségi államokra tagolt — rendőrség, szervezetlen és az együttműködés terén hézagos elhárító és felderítő munkát állított szembe.

Az amerikai alkotmány polgárainak túlsok egyéni szabadságot biztosít. Így pl. minden polgárnak joga volt engedély nélkül bármilyen fegyvert viselnie. Így annak sem volt semmi akadály, hogy valaki — ha pénze volt rá — akár egy ütőgyújtó vásároljon magának. Az amerikai állampolgár csak bírói határozatra tartózkodhat le és ugyanilyen határozat kell a házkutatáshoz is. A bejelentés kötelezettsége ismeretlen volt.

Mindezekhez járul a számtalan szövetségi államra tagozódó Egyesült Államok egyes tagállamainak, közsegeinek hatáskörbeli féltékenysége, az egyes államok törvényeinek különbözősége, gyakran egymásnak súlyos ellentmondása. Világos, hogy a bűnöző, aki nem ismer sem politikai, sem közigazgatási határokat, ezeket az adottságokat a legmesszebbmenően kihasználja a saját céljaira.

Végül: igaz, hogy az amerikai közvélemény fel volt háborodva John Dillinger sorozatos gaztettei miatt, Dillinger személye ennek ellenére bizonyos népszerűségnek örvendett a lakosság széles rétegeiben. Hiába. A széles amerikai néprétegek, a vadnyugati indián-irtók, vadrevolverhősök leszármazottai nem tudták megtagadni őseik izlését és gondolkozását és John Dillingerben, — ebben a közönséges gonosztevőben, aki származását illetően vérbeli amerikai volt — rettenhetetlen merészsége és vállalkozó szelleme miatt bizonyos mértékig olyan nemzeti hős-féltést láttak. Ez a gondolkozás sok támogatót szerzett John Dillingernek és a többi gangsternek is és nem utolsó helyen járult hozzá leküzdésük nehézségeihez. Semmi sem új a nap alatt. A mi hatóságaink a Rózsa Sándorokat, a Patkó Bandikat, Savanyú Jósákat annakidején, igen helyesen, közönséges futóbetyároknak, rablóknak, gyilkosoknak tekintették, de ugyanakkor a faluk népe, sőt újabban egyes kiváló és népszerű íróink is, ugyanezekben az emberekből, de különösen Rózsa Sándorban nemzeti hőseket vélnek felfedezni és látni.

John Dillinger történetéből tanulságokat is meríthetünk. Így ki kell emelnem annak a chicágói rendőrtisztviselőnek az eljárását, aki a Dillinger-titok megfejtéséhez az alvilágban megszervezendő B. hálózat útján igyekezett eljutni. A B. egyének beszerzésénél különös súlyt helyezett a nőkre. Igaza volt. Ezt az eredmény bizonyítja. Nemcsak Dillinger volt szoknyavadász. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a legtöbb hivatásos bűnöző egyetlen gyenge pontja: a nő. Ennek ismeretében világos, hogy a felderítő munkánál erre kell vetni a súlyt. Az elhagyott, megcsalt, mellőzött szerető mindenre képes. Nem egy „nehéz fiú“ került már e réven hurokra.

A fentebb említett szervezetlen rendőrségi munkát nem lehet kizárólag az amerikai rendőrség hozzá nem értésének a rovására írni. Ezt az ottani és előttünk elképzelhetetlen alkotmányjogi adottságok vonták ma-

guk után. De ezektől eltekintve, feltétlenül súlyos szarvashibának kell bélyegezni, pl. azt a mulasztást, hogy a rendőrség Dillinger szülőfaluját teljesen megfigyelés nélkül hagyta. Így kellett, hogy legyen, különben Dillinger nem járhatott volna észrevétlenül világos nappal csirkepecsenyét enni a szülői háznál.

Szökésben levő bűnözők kézrekerítése „A, B, C”-jének „A” betűje: hogy az otthonát szigorú megfigyelés alatt kell tartani, mert a tapasztalatok szerint a szíve — minden veszéllyel dacolva — odavonzza vissza.

(Folytatjuk.)

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Színlelt rablás nyomozása.

Írta: SZABOLCS LAJOS tiszthelyettes (Szeged.)

A makói őr 1938. január 13-án, 9 órakor a szegedi nyomozó alosztály parancsnokságnak távbeszélőn jelentette, hogy Jó László * makói lakost 1938. január 12-én 17—18 óra közötti időben a Püspöktele—Makó közötti úton két kerékpáros idegen megtámadta. Egy eperfához kötötték, a zsebében volt 27.83 pengőt tőle elvették, majd Makó irányába eltávoztak.

A nyomozó alosztály parancsnokság az őr támogatására az nap 13 órakor engem rendelt ki.

Az őrre történt megérkezésem után Fekete Miklós tiszthelyettes őrparancsnok az esetről és a nyomozás addig elért eredményéről az alábbiakban tájékoztattott: Jó László, 23 éves, makói lakos, kifutó, gazdájával, Beke Imre makói lakos kereskedővel 1938. január 12-én 20 órakor az őrön megjelent és panasolta, hogy az nap fél 14 órakor gazdája megbízása folytán, a gazdája tulajdonát képező kerékpáron, 57 pengő értékű áruval, (26-28 kilogramm élesztő, sajt és vaj) azzal indult el Makóról, hogy azt a 12 kilométerre lévő Püspöktele községbe viszi és ott különböző üzletekben készpénz ellenében eladja. Az áruval 16 óra tájban érkezett meg Püspöktelere és abból 27 pengő 83 fillér értékűt eladott. A pénzzel és a megmaradt áruval Püspökteleléről 17 óra tájban indult vissza Makóra.

Körülbelül 18 óra tájban, amikor Makóhoz már csak 3—4 kilométer távolságra volt, két szembejövő kivilágítatlan kerékpárossal találkozott, akik látszólag az úttest kikövezett részének két. szélére akartak kitérni, hogy ő az úttest közepén haladhasson el mellettük. Amidőn velük egy vonalba ért, kerékpárjaikról leugrottak, az ő kerékpárját két oldalról megfogták, sapkáját, hogy látását megakadályozzák, szemére húzták, kerékpárjáról lerántották és az útszélen levő legközelebbi eperfához egy fűzősijjal odakötötték oly módon, hogy a szíj két végét az eperfa körül húzott karjainak csuklóira kötötték. A megkötözés után a tettesek egyike megmota és a nadrágzsebében volt 27 pengő 83 fillért tartalmazó harisnyaszár zacskót tőle elvette és azután Makó irányába mindketten eltávoztak.

A tettesek eltávozása után a csuklóira kötött szíjat 15—20 percnyi erőlködés után elszakította és azután munkaadójához ment, ahova 19—20 óra között érkezett meg.

Jó, a tettesekről személyleírást adni nem tudott. Előadása szerint nem tudta őket megfigyelni — mivel azok a sapkáját a szemére húzták. Támadói közül az egész idő alatt csak az egyik beszélt, aki megkérdezte: mi van nála! Erre ő azt felelte, hogy „semmi”. Jó bal

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

karjának csuklóján a panasztételkor a kötésre mutató körbefutó piros színesedés még látható volt, de a jobbkarján ez hiányzott.

Az őr járőrei a nyomozás során megérkezésemig megállapították, hogy a kérdéses napon 18 óra tájban Kun Mártonné és Dági Simonné a helyszíntől 5—600 méter távolságra külön-külön láttak két ismeretlen kivilágítatlan kerékpáron a helyszín felé haladni. A kerékpárosok kiletét azonban addig megállapítani nem sikerült.

A helyszíntől 250 méter távolságban az út mentén tanya van. Ennek lakói segélykiáltást, vagy más zajt nem hallottak. Az éber kutyák nem ugattak.

A helyszínelés során az őr járőre kísérletet végzett. A Jó által átadott szíjat (illetve kettészakadt szíj egyik 90 centiméteres darabkáját) az eperfa körül húzott karjainak csuklóira kötötte, meggyőződést szerzendő arról, hogy Jó a szíjat valóban el bírta-e szakítani. Ez azonban Jónak minden erőlködése dacára sem sikerült.

Az őr járőrrel történt beszélgetés után felkerestem Beke Imrét, a sértett munkaadóját, aki érdeklődésemre elmondotta, hogy Jó László 3 hét óta áll szolgálatában. Ezalatt az idő alatt szolgálatkészség és megbízhatóság tekintetében kifogás nem merült fel ellene. Több esetben megtörtént, hogy a napi bevétele meghaladta a 80 pengőt, de mindig pontosan elszámolt. Mivel engem Jónak főleg a püspöktelei út előtti és utáni magatartása érdekelt, azért ez iránt érdeklődtem Bekétől. Beke elmondotta, hogy midőn Jónak a kérdéses napon az árut átadta, zseboráját elővéve hangsúlyozottan monddta: „Nézzé Laci, most csak 1/4 13 óra van, azért menjen a lakása felé, ott ebédeljen meg és legközelebb 3/4 13 órakor induljon Püspöktelere. Ott úgy intézze a dolgokat, hogy 18 óra előtt feltétlen visszaérjen, mert az áruért kapott pénzre szükségem van.” Ezzel szemben Jó csak 19 óra 33 perckor érkezett vissza azzal, hogy útközben kirabolták.

Közben megvizsgáltam a kerékpárt, melyet Jó a kérdéses időben használt, gondolva, hogy ha Jót a tettesek — mint monddta — úgy rántották le róla, akkor a kerékpár a sárba dült és annak a részeinek is be kellett sárosodniok, amelyek egyébként a sártól mentesek volnának. A vizsgálat azt mutatta azonban, hogy ezek a részek nem voltak sárosak.

Mindezek után Jó lakására mentünk, hogy őt is kikérdezzük. Mivel Jót lakásán nem találtuk, édesanyjával beszélgettünk. A beszélgetés során megtudtuk tőle, hogy fia a kérdéses napon 1/4 13 órakor felcsomagolva ment haza és mivel az ebéd nem volt készen, azonnal eltávozott.

A rablásnál összekötözésre használt 130 centiméter hosszú, 8 milliméter széles fűzősij vizsgálata azt mutatta, hogy a szíj olyan erős húzás következtében szakadt 90 és 40 centiméter hosszú darabokra, amilyent kifejteni egy összekötözött karu egyén nem képes.

Közben, mivel este lett, az őrön az addig gyűjtött és rendelkezésre álló adatok kiértékelése végett megbeszélést tartottunk. Ennek során külön mérlegeltük az egyes adatokat. Külön csoportba osztottuk azokat az adatokat, amelyek a rablás mellett, és külön azokat, amelyek ellene szóltak. Az így nyert adatok az alábbi képet mutatták:

I. A rablás megtörténte mellett szóltak:

1. A pénz elrablásának lehetősége, mert Jónak a pénze tényleg meg volt.

2. Jó László balcsuklóján körbefutó elszíneződés.

3. A két tanu, akik a kerékpárosokat látták a kérdéses időben a helyszín közelében.

II. A rablás meg nem történte mellett szóltak:

1. Jó a panasztételkor azt mondta, hogy $\frac{1}{2}$ 14 órakor indult el lakásáról, holott az anyja előadása szerint $\frac{1}{4}$ 13 órakor távozott el.

2. Jónak elindulásakor gazdája nyomatékosan meghagyta, hogy siessen és 18 óra előtt feltétlen hazaérjen. Ezzel szemben 18 órakor még Makótól 3—4 kilométerre volt.

3. Jó a tettesekről nem tudott személyleírást adni, pedig a vele szembejövő tetteseket annál inkább kellett volna látnia, illetve megfigyelnie, mivel azok őt közrefogták. Ha sötét is volt, természetükből, ruházatukból csak kellett volna valamit megfigyelnie.

4. Jó a kirablása alkalmával nem védekezett, segítségért nem kiabált, holott a legközelebbi tanya csak 250 méterre van a helyszíntől.

5. Jó a rabláskor használt és a csuklóira kötött fűzősziját a kísérlet alkalmával nem tudta elszakítani.

6. Jó a rablás megtörténte után a helyszíntől 3—4 kilométerre lakó gazdájához csak 2 óra múlva érkezett meg.

7. A kerékpár, melyről Jót a tettesek állítólag lehúzták, teljesen sértalan volt.

8. Jótól a tettesek pénzen kívül egyebet nem vettek el, holott az árunak fele még nála volt.

Amint az adatok csoportosításából kitűnik, jóval több és nagyobb bizonyító erővel bíró adatok szóltak a mellett, hogy Jó előadása nem egyéb, mint kitalált mese. Azért másnap reggel midőn a nyomozást folytattuk, Jótól ily irányban érdeklődtem, mert az első kikérdezése során, amikor elég fölényesen viselkedett, engedtem, hogy mindent úgy mondjon el, ahogy ő akarja, kételkedést nem mutattam. Közben Jóval magamon kísérletképpen bemutattattam a motozást, amelyet a cselekmény elkövetésekor a tettesnek rajta állítólag végeztek. Erre Jó legyintésszerűen kétszer megütötte a nadrágzsebeimet és azután kivette a pénztárcámat. Szerinte a tettesek rajta egyéb helyen nem kutattak.

Mikor Jó kibeszélte magát, rajta személymotozást végeztem, nem azért ugyan, hogy a pénzt nála véltem megtalálni, hanem nadrágszíjára voltam kíváncsi, mert az általa átadott szíjról az volt a gyanúm, hogy azt a közelmúltban még nadrágszíjnak használták. Gyanúm helyessége hamar be is igazolódott, mert Jónak biztosító tüvel felerősített nadrágszíjról meg lehetett állapítani, hogy rövid idővel azelőtt Jó még nadrágsziját hordott. A nadrágon a szíj helyére tapadó beszennyeződésből pedig jól kivehető volt, hogy arra hasonló szenny tapad, mint amilyen a kérdéses szíj belső felületén látható.

Miután a rablás valószínűtlensége mellett szóló újabb két adat került birtokunkba, mint gyanúsítottat kérdeztem ki és nyomban ráolvastam a hazugságait és elébe tártam mindazokat az adatokat, amelyek a rablás megtörténte ellen szóltak. A fordulat nagyon meglepte és nagy zavarba jött. Egy pillanatig úgy láttuk, hogy nyomban beismerő vallomást tesz, azután azonban összeszedte magát és továbbra is kitarított addigi előadása mellett.

Mivel Jót nem tudtuk beismerésre bírni, Püspökteleire mentünk vele együtt, hogy az ottan töltött idejét részletekbe menően is ellenőrizzük, mert az még tisztázatlan volt.

Püspökteleire érve Jónak meghagytam, hogy ugyan-

azon sorrendben vezessen el bennünket azokba az üzletekbe, amely sorrendben a rablás előtt ott megfordult. Utunk egy vegyeskereskedésbe vezetett. A kereskedő kikérdezése során beigazolást nyert, hogy Jó 1938. január 12-én fél 14 óra előtt érkezett meg Püspökteleire, tehát előbb, mint állítása szerint Makóról elindult. A következő három kereskedő kikérdezése is hasonló eredménnyel járt. Amidőn az ötödik kereskedő üzlete elé érkeztünk, Jó sírva fakadt és töredelmes beismerő vallomást tett.

Beismerő vallomása során elmondotta, hogy már napokkal azelőtt elhatározta, hogy a napi bevételét elszikkasztja oly módon, hogy rablási eset kitalálásával igazolja a pénz eltűnését. Erre 1938. január 12-ét találta legalkalmasabbnak, mivel akkor délután kellett az árut Püspöktelein értékesítenie és így onnan alkonnyat után kellett visszatérnie. Útközben kerékpárjáról leszállt, nadrágszíjának egyik végét egy vékonyabb eperfához kötötte, a másik végét pedig bal kézcuklójára kötötte és azután mindkét kezével, erős húzással, elszakította, hogy azáltal a kötözés megtörténtét igazolja. Azután a kerékpáron a makói városi kórházhoz ment, ott a pénzt az élősövény kerítésbe elrejtette, majd gazdájánál és az őrsön a rablás megtörténtét bejelentette. Az őrsről történt eltávkozása után a pénzt magához véve lakására ment és azt a lakásával szemben levő üres telek sövénykerítésébe rejtette.

A megjelölt helyen a harisnyaszár zacskóban levő pénzt hiánytalanul meg is találtuk.

Jót a makói őr sikkasztás vétségéért a makói királyi járásbírósnak feljelentette.

*

A rablás miatt tett valótlan feljelentések gyakoriak. A kifutó fiú, a pénzbeszedő, pénztáros stb. nem tud ellentálni a kísértésnek, meg akarja tartani a birlalatában levő idegen értékeket, s hogy ezt megtehesse, rabló-históriával áll elő. Sokszor az eltulajdonítás már saját céljaira is fordította. Ilyenkor a rablás meséje a bűncselekmény utólagos leplezésére szolgál. A rablás miatt tett hamis feljelentésnek ezek a hétköznapi indító okai. Vannak azonban mások, rendkívüliek. Egy kültelki trafikoszó például azért találta ki a rabló-mesét, hogy végre rendőrszemet kapjon a trafikja közelébe, de arra is volt már eset, hogy egy addig becsületes ember, akinek sora rosszul ment, elhatározta, hogy ezentúl rablásokból és betörésekből fogja fenntartani magát. Ki akarta azonban előre tapintani, hogy ilyen esetekben, hogyan fog a csendőrség viselkedni, meddig terjednek képességei? Ezért kísérlethez fordult. Feljelentést tett rablásért, amelyet ismeretlen tettesek állítólag az ő sérelmére követtek el. Hamarosan rá kellett jönnie, hogy a csendőrség igen jó felkészültséggel rendelkezik, mert rövid nyomozás után tisztázta, hogy rablás nem történt, a feljelentés hamis.

Mindezek arra intenek, hogy a nyomozó csendőr tudásának, felkészültségének vértéznie kell őt a falhoz-állítás veszélye ellen. A helyes gyakorlati eljárást a leírás mutatja be. Röviden: adatgyűjtés, az adatok vizsgálata és bírálata, jelentőség, lehetőség — lehetetlenség, valószínűség — valószínűtlenség szempontjából. Ezután az adatok mérlegelése egymással szemben. Ezek a munkák kimutatják, hogy mi szól ellene, mi mellette. Itt már valamilyen irányban határozott feltevésekhez jutunk, melynek kidolgozása azután napfényre hozza az igazságot.

Igen jó meggyőző eszköz ehhez a kísérlet, amelyet a nyomozás itt is sikeresen alkalmazott. Sohasem szabad elmulasztani továbbá a sértettnek a legaprólékosabb részletekbe menő kikérdezését, mégpedig a helyszínen mutasson is be pontosan mindent. E révén jutunk egymásnak ellentmondó, lehetetlen adatokhoz, helyzetekhez, mert a legtökéletesebben kieszelt mese is csak mese marad és valahol sántít.

HALOTTAINK

Hajnal István budapesti I. kerületbeli tiszthelyettes szeptember 3-án, vérmérgezés következtében Budapesten meghalt. Ráckevén temették el. 1924. IV. 14. óta szolgált a testületben. Kitüntetései: Károly csapatkereszt, Háborús Emlékérem, I. oszt. legénységi katonai szolgálati jel. Erdélyi Emlékérem, Osztrák és Bolgár Háborús Emlékérem.

Dinnyés Ferenc kassai VIII. kerületbeli őrmester szeptember 15-én, Nagykövesden meghalt. Nagykövesden temették el. 1932. V. 1. óta szolgált a testületben. Kitüntetései: 2. oszt. legénységi katonai szolgálati jel. Felvidéki és Erdélyi Emlékérem.

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:

Andrád Pál tiszthelyettes (X. ker.), 1886—1899-ig szolgált,

Kerekes Tivadar törzsőrmester (VII. ker.), 1900—1926-ig szolgált,

Kiss Albert tiszthelyettes (VIII. ker.), 1903—1928-ig szolgált,

Papp Dániel őrmester (VIII. ker.), 1908—1913-ig szolgált,

Sümegei László törzsőrmester (VI. ker.), 1909—1922-ig szolgált,

L. Szilágyi János tiszthelyettes (V. ker.), 1900—1927-ig szolgált,

Vajda Gáspár őrmester (II. ker.), 1911—1921-ig szolgált,

Varga Zsigmond tiszthelyettes (VI. ker.), 1896—1909-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

HIREK

Rednik Gábor csendőrségi jutalmazási alapítványa. A 35. számú Csendőrségi Közlönyben megjelent a 114.321/el. 20. 1942. számú honvédelmi miniszteri körrendelet az alábbi szöveggel:

Rednik Gábor földbirtokos, bárdfalvi lakos afeletti örömeiben, hogy az erdélyi terület egy részének visszacsatolása következtében az ő lakóhelyén ismét magyar csendőrök teljesítenek szolgálatot, 100.000 leunak megfelelő összeget, azaz 3333 pengőt ajánlott fel a csendőrségnek.

Ebből a pénzből a mindenkori honvédelmi miniszter kezelésében levő, segélyezési és jutalmazási célt szolgáló alapítvány létesült. Az erről szóló „Alapító levél“-t az alábbiakban adom ki:

„ALAPÍTÓ LEVÉL

Én, Rednik Gábor földbirtokos, bárdfalvai lakos ezennel tudtul adom mindazoknak, akiket illet, vagy a jövőben illetni fog, hogy a m. kir. csendőrség iránt érzett nagyrabecsülésem jeléül a m. kir. csendőrség legénységi állományú egyénei jutalmazására alapítványt létesítek, mely alapítványról a következő alapítólevelet állítom ki:

1. §.

Az alapítvány neve: Rednik Gábor csendőrségi jutalmazási alapítványa.

2. §.

Az alapítvány vagyona: betétkönyvre elhelyezett 3333.— P, azaz: Háromezerháromszázharminchárom pengő.

3. §.

Az alapítvány célja: a Bárdfalvára illetékes mindenkori csendőrkerületi parancsnokság területén szolgáló, jutalmazásra érdemesnek tartott csendőrlegénységi állományú egyén megjutalmazása.

4. §.

Az alapítvány tőkét mindenkor csorbíthatatlanul kell fenntartani, annak csak kamata használható fel. Az alapítványnak bármely okból megtakarított jövedelmét a tőkéhez kell csatolni.

5. §.

Az alapítvány vagyonát a mindenkori m. kir. honvédelmi miniszter kezeli és az alapítvány felett a főfelügyeleti jogot a mindenkori honvédelmi miniszter gyakorolja.

6. §.

Az alapítványi tőke évi kamatait minden évben az úgynevezett „Csendőrnapi“-on, azaz február hó

14-én egy olyan minél több gyermekes s csak ilyen nem létében gyermektelen csendőr legénységi állományú egyén részére kell odaítélni, aki magát az elmúlt évben a közbiztonsági szolgálatban különös eredményes működésével jutalmazásra érdemessé tette s emellett családi körülményei folytán segélyezésre is szorul.

Az alapítványi jutalomdíj odaítélése fölött a mindenkori honvédelmi miniszter dönt.

7. §.

Az alapítványt úgy peres, mint perenkívüli ügyekben a közalapítványi kir. ügyigazgatóság képviseli.

Minek hitelül ez az alapítólevél három eredeti példányban állítatván ki, egy példány a m. kir. honvédelmi minisztériumban, egy példány a közalapítványi kir. ügyigazgatóságnál, egy példány pedig az alapítónál őriztetik.

Kelt Bárdfalván, 1942 március 30.

Rednik Gábor s. k.
alapítványtevő.

M. kir. honvédelmi miniszter. 19.138/eln. 14. 1942. szám. Jóváhagyom! Budapest, 1942 június 16.
P. H.

vitész Bartha s. k."

A jutalmazási javaslat előterjesztésére vonatkozólag az alábbiakban intézkedem:

Javaslatot terjeszt elő a Bárdfalvára illetékes mindenkori csendőrkerületi parancsnokság. A hozzá címzett javaslatának minden év december hó 20-ig kell a m. kir. csendőrség felügyelőjéhez beérkeznie, aki azt minden év január hó 1-ére terjeszti hozzám elő.

A javaslatot kimutatás alakjában kell megszerkeszteni. A kimutatás a következő rovatokat tartalmazza:

1. Folyószám. 2. Rendfokozat. 3. Jelenlegi szolgálati beosztása. 4. Név. 5. Szolgálati ideje 19... november 30-ig (a) csendőrségnél, b) hadsereg- vagy honvédségnél, c) összesen). 6. Kiváló szolgálati cselekedetei és különös érdemei az előző év december hó 1-től 19... november hó 30-áig terjedő időben. 7. Családi és vagyoni viszonyai. 8. Részesült-e már jutalomdíjban, mikor és mennyiben?

Az 1—6. és a 8. rovat kitöltésére nézve az 1941. évi november hó 8-án kelt és valamennyi csendőrtiszti parancsnokságnak kiadott 587.838/20—1941. számú rendeletben foglaltak az irányadók. A 7. rovatban fel kell tüntetni a gyermekek számát és életkorát, valamint hogy azok hol és milyen iskolába járnak. A vagyoni viszonyainál külön rá kell mutatni a segélyezésre szorultság okára.

A csendőrtiszti és altisztikar élelmiszer ellátása. 1. Az országos közellátási helyzetben tapasztalható nehézségekre tekintettel, abból a célból, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő tiszt- és altisztikar úgy a saját, mint családja jegyhez kötött elsőrendű élelmiszer szükségleteinek beszerzési gondjától mentesüljön, a m. kir. honvédelmi miniszter úr az 54.133/eln. 2. é. 1942. számú rendeletével hozzájárult, hogy a 38.100/eln. 2. i./1942. számú honvédelmi miniszteri rendelettel az 1942. évi augusztus hó 15-ével életbeléptetett honvédségi központi ellátásba a tényleges szolgálatot teljesítő csendőrtiszti- és altisztikar is bekapcsolódjék.

2. A honvédségi központi ellátás lényege az, hogy az igényjogosultak honvéd tiszt- (tiszthelyettesi) étkezdék útján, készpénzfizetés ellenében kincstári készletből kaphatják meg — élelmiszer jegyeik leadása mellett, a polgári lakosság tagjaira a jegyrendszer keretében megállapított mértékben és áron — zsír, főzöliszt, hús- és esetleg kenyér-szükségletüket.

3. Honvédségi központi ellátásra igényjogosultak a tényleges szolgálatot teljesítő csendőrtisztek és közzgazdálkodásban (közétkezésben) részvételre nem kötelezett csendőr altisztek, mindezek közös háztartásban élő hozzátartozói és háztartási alkalmazottai.

Budapesten a csendőrtisztek a lakóhelyükhöz legközelebb fekvő honvéd tiszt-, a csendőr altisztek pedig a lakóhelyükhöz legközelebb eső honvédtiszthelyettesi étkezdénél jelenthetik be a honvédségi központi ellátásban való részvételre irányuló szándékukat.

Vidéken az igényjogosult csendőr személyek az illetékes honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezdében jelenthetik be igényükre irányuló szándékukat.

Az igényjogosult csendőrtisztek és altisztek úgy a saját maguk, mint a közös háztartásban élő hozzátartozóik és a háztartási alkalmazottaik után a honvédségi központi ellátásból kiadásra kerülő élelmicikkeket attól a honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezdétől kapják meg, amelyiknek a honvédségi központi ellátásba való bekapcsolódásukra irányuló igényüket bejelentik.

Használja a csendőr-levelezőlapokat!

Áruk minőségéért, olcsó áráért, stb., elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

Csak kifogástalan árut

szállító cégek hirdethetnek lapunkban. Ehhez az is szükséges, hogyha olvasóinknak a vásárlások során bármelyik cég ellen kifogása merül fel, ez a mi tudomásunkra jusson. Kérjük tehát olvasóinkat, kifogásaikat közölni velünk, hogy az érdekelt céget jogos kifogás esetén hirdetőnk sorából törölhessük.

Itt külön kiemelem azonban, hogy a csendőrtisztek saját személyükre nézve főzőliszt- és kenyérellátás szempontjából a honvédségi központi ellátásba egyáltalában nem kapcsolódhatnak be, mert főző- és kenyérliszttel a 178.900/VI—b.—1942. számú körrendelet (24/Cs. K. 1942.) I. és 7. pontjai értelmében a csendőregénységi központi lisztellátásból nyernek kielégítést. Zsírellátás szempontjából a honvédségi központi ellátásban pedig az 1943. évi január hó végéig vehetnek részt, vagyis addig az időpontig, amíg az előbb hivatkozott körrendelet 14. pontja értelmében a polgári zsirellátás keretébe tartoznak.

A honvédségi központi ellátásban a részvétel nem kötelező.

4. az ellátás mérve:

zsír személyenként és hetenként
főzőliszt személyenként és hetenként
kenyér személyenként és naponként

} A közellátási hatóság által
mindenkor megállapított
fejladag.

hús személyenként és hetenként 800 g (4 napra egyenként 200 g).

Olyan helyőrségekben ahol zsírjegy bevezetve nincs, a honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezde a közellátásügyi miniszter úr által mindenkor megállapított havi zsíradagot (ezidőszertint személyenként havonta 640 g) szolgáltatja ki.

Kenyeret csak olyan állomásokon szolgáltat ki a honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezde, ahol az igényjogosultak a polgári kenyérellátás útján szükségletüket beszerezni nem tudják.

5. A honvédségi központi ellátásból kiszolgáltatott élelmickek árát a megfelelő zsír-, főzőliszt-, illetve kenyérgyék beszolgáltatása mellett azonnal készpénzben kell fizetni a honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezdének.

A honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezde a zsírt, főzőlisztet havonként előre, a húst és esetleg kenyeret naponként szolgáltatja ki.

A honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezde részéről kiszolgáltatott élelmickek elszállításáról a csendőrségi ellátottak gondoskodnak.

6. A honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezdétől átvett élelmickekért (a kenyérért is) a mindenkor hivatalosan megállapított polgári fogyasztói árat kell fizetni.

7. A honvédségi központi ellátással kapcsolatos a honvédtiszti (tiszthelyettesi) étkezdéket érintő részletkérdéseket a honvéd hadtestparancsnokságok szabályozták.

8. Olyan helyőrségi állomásokon, ahol e rendeletben felsorolt élelmickek a polgári ellátás keretében minden nehézség nélkül be lehet szerezni, a honvédség aközponti ellátás bevezetését mellőzi.

A miskolci gy. tanalosztálynál a járőrtárs iskolát elsőnek végezték:

Ujlaki Sándor
próbacsendőr
(„A.” osztály.)

Szilvási György
próbacsendőr
(„B.” osztály.)

Dicséreték. Csendőrfelügyelői okirati megdicséresben részesültek: Szajkó István törzsőrmeister és Kovács Pál I. őrmester (III. ker.). **Honvédkerületi parancsnoki megdicséresben részesült:** Jurányi Antal tiszthelyettes (III. ker.). **Kerületi okirati megdicséresben részesült:** Havasi József őrmester (III. ker.). **Kerületi nyilvános dicséretben részesültek:** Fátrai István, Szabó Vince csendőr (II. ker.); Dencs József, Kerkai Ferenc, Csóka Ferenc csendőr, Darabán Sándor, Főri István próbacsendőr (III. ker.); Malomsoki Vince tiszthelyettes (IV. ker.).

Csendőrségi Közlöny. Szabályrendeletek. 36. szám. Szinleges iparüzés esetén az iparigazolvány, illetőleg az iparengedély visszavonása. Az 1942—43. évi fatermelési idény meghosszabbítása. Biztosítási ügynökök arcképes igazolókönyvéről szóló 4170/1942. M. E. számú rendelet hatálybalépése és az arcképes igazolókönyvek előállítás. 37. szám. A 11.200/1939. M. E. számú rendelet 4. §-ában a „hadirokant” elnevezésre vonatkozó rendelkezés módosítása, valamint az ezzel kapcsolatos elnevezések szabályozása. Egyes kir. járásbíróságok és községek törvénykezési átcsatolása. Visszafoglalt délvidéki területen a vadászati haszonbérleti szerződések felülvizsgálásáról szóló 6080/1941. M. E. számú rendelet módosítása. Csendőrtiszti és altisztikar élelmiszer ellátása.

Mi **RÁDIÓT — FOTÓCIKKET** villamosági cikkek

Röhlich-nél vásárolunk!

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nagy Sándor-u. 5.

KERÉKPÁR, fegyver, pisztolyok, lőszer, sportcikkek megbízható bevásárlási helye

Mihalicsko Károly

aranyéremmel kitüntetett puskaműves. Kedvező árszállítási feltételek. A csendőrök elismert bevásárlási helye. **KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 22. SZÁM.**

Mouson Crème

Mouson Coldcrème és az összes Mouson kozmetikai készítmények vezetnek.

Magyarországi egyedárúsító: **Fobaházi Jenő**

ÓRA - ÉKSZER RAKTÁR

„PRECISION”

BÁCSÉNYSZKI ALAPÍTVÁ: 1881.

KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 15. TELEFON: 37-59.

A legmegbízhatóbb kivitelű
Óskeresztény cég.

A m. kir. Csendőrség tagjainak kedvező feltételek.

KOLOZSVÁR, Horthy Miklós-út 14. és 30. sz. ● Telefon: 11-69.

BUTORT

GYÖNE ISTVÁN

lakberendezőnél vásároljunk

PAPSZT GYULA

órás és ékszerész
KOLOZSVÁR,

Wesselényi-utca 2. szám.

Alapítva: 1879. ● Szakszerű javítások.

Vitéz Csikós Jenő: **Lélek a vártán.** Verseskönyv. Katonaember, vitéz, régi harcos ember a szerzője, aki átélte mindazt, amit Istenadta tehetségével verssorokba önt. Izzó haza- és bajtársi szeretet, dicsőség vágy, a magyar harcos híre ihlette meg a szerző tollát, akinek legszebb versét itt közöljük:

A RÉGI HUSZAS HONVÉDEK.

*Dalolva mentek ők csatáról-csatára.
S legendák keltek harcaik nyomán,
mert csak előre törtek fürgetegként
s meg nem hátráltak a küzdelmek során.
Zrínyi földjéről, szép Zalából jöttek,
hol megtörtek rég a török rohamok
és hősként halni ott: katonadolog
Ezek voltak a régi huszasok!*

*Vihar száguldott végig a hazában.
Mely elsöpörte a dicső ezredet
és nem hagyott meg semmi mást a multból,
csak sok-sok fejját és hősi neveket.
Fejják és nevek! Ezek maradtak meg!
Elhagyva itt-ott, mint fáradt utasok,
hogy elmondhassák széles e világnak:
kik is voltak a régi huszasok!*

*Dalolva mentek csatáról-csatára
a régiék helyett most az unokák,
más ezredszámmal, másszínű ruhában,
de mind úgy harcol s forgatja szuronyát.
De jó is, hogy vannak és majd mindig lesznek
fejják és nevek, meg parázs rohamok,
ettől teremnek, ha kell milliószám:
olyanok, mint a régi huszasok!*

A csendőrségi jutalmazási alapra felajánlott jutalékok.
A székesfehérvári II. kerületben: Korsós Ferenc csendőr 5 P 48 f., Véghelyi Ferenc törzsőrmester 1 P 27 f., Maróti Ferenc csendőr 1 P 26 f., Szita János, Szögyén Ferenc csendőrök egyenkint 2 P 50 f., Zsira Béla őrmester 5 P 38 f., Kerekes Albert próbacsendőr 5 P 37 f.; **a szombathelyi III. kerületben:** Németh Ferenc III. törzsőrmester, Horváth Pál csendőr együtt 9 P 45 f.; **a szegedi V. kerületben:** Lantos János csendőr, Kovács Sándor I. próbacsendőr együtt 5 P, Fodor János, Füle Lajos csendőrök együtt 5 P, Horváth József II. csendőr, Kovács György próbacsendőr együtt 5 P, Deák János őrmester, Karvaly József csendőr együtt 5 P, Szendi János tiszthelyettes 5 P, Nyitrai László őrmester, Horváth Károly csendőr együtt 19 P 85 f.; **a debreceni VI.**

kerületben: Hargittai Gyula alhadnagy 3 P 01 f. Monostori Mihály őrmester 3 P, Bálogh Mihály csendőr 3 P 97 f., Gyimesi Lukács csendőr 5 P; **a miskolci VII. kerületben:** Vavrovics István őrmester, Cselló János csendőr együtt 24 P 82 f., Kovács Imre tiszthelyettes, Csákány Imre, Ambrus Ferenc csendőrök együtt 7 P 78 f., **Iker József törzsőrmester, Kiss János próbacsendőr együtt 39 P 70 f.;** **a kassai VIII. kerületben:** Simon János törzsőrmester 1 P 25 f., Tóth József csendőr 1 P 25 f., **Nagy Imre tiszthelyettes 44 P 22 f.,** Hevesi Lajos II., Pozsor András csendőrök egyenkint 2 P 02 f., Horváth Ferenc törzsőrmester, Sági Béla csendőrök egyenkint 2 P 48 f., Fábrián Sándor, Jancsó Gyula csendőrök egyenkint 13 P 38 f., Simon János őrmester, Mézszáros István egyenkint 50 f., Lengvári Péter tiszthelyettes, Reményi Mihály törzsőrmester egyenkint 1 P 48 f.; **a kolozsvári IX. kerületben:** Adász István csendőr 1 P 99 f., Hegedüs József próbacsendőr 1 P 98 f., Szeghalmi Imre csendőr 1 P 99 f., Bálint Ferenc próbacsendőr 1 P 98 f., Boda István őrmester, Boros Mihály próbacsendőr 3 P 03 f., Guba Lajos őrmester 5 P 81 f., Kéri Ferenc próbacsendőr 5 P 80 f., Fehérvári Antal tiszthelyettes 2 P 48 f., Gál-Géci Ferenc próbacsendőr 2 P 47 f., Bilan József csendőr 1 P 24 f., Kiss Pál próbacsendőr 1 P 24 f., Csondor Pál csendőr 2 P 48 f., Dombi Imre próbacsendőr 2 P 47 f., Polgár István, Palcer Ernő csendőrök egyenkint 2 P 88 f., Romport József, Vincze István csendőrök egyenkint 15 P 85 f., Márton József őrmester, Dombi Imre próbacsendőr egyenkint 61 f. tettenérői és feljelentői jutalékban részesültek. A jutalékokat valamennyien felajánlották a csendőrségi jutalmazási alapra. A jutalékokat a m. kir. honvédelmi miniszter úr elfogadta.

Elfogott egyén öngyilkossági kísérlete. Az oláhszentgyörgyi őrs járőre szeptember 4-én Magurán László 48 éves, körözés alatt álló erdőmunkást lopás miatt elfogta. Nevezett szeptember 5-én 18 óra 10 perckor, a laktanya egyik szobájában rövid időre magárahagyva, a polcos fegyver- és ruhafogasról egy puskát leakasztott, megtöltötte és csövet állá alá tartva, elsütötte. A lövedék Magurán állát és nyelvével leszakította. Súlyos sérülésével a beszercei kórházba szállították.

A „Nagyméltóságod megszólítás“-ról írt közlésünk — 1942. szeptember 15-i számunk 592. oldalán — 7. sorából kimaradt a „tehát“ szó után a következő: „az ebből az állománycsoportból származó“ — kitétel. (A Szolg. Szab. I. rész felsorolja: kik tartoznak az A) állománycsoportba.)

Az 5/1. nyomozó alosztály járőrei tettenértek egy csempésztársaságot, amely 3.700 kg szemekávévet akart az ország területére behozni . . .

Rab János ny. tiszthelyettest keresi fontos családi ügyben Csere Mihály Sepsiszentgyörgy, Gr. Tisza István-u. 43.

Brunhuber

udvari és kamarai FÉNYKÉPÉSZ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 61. TELEFON: 134-178.

Művészi kivitelű fényképek, tablóképek, aquarell, olajfestmények, levelezőlapok, igazolványképek, külső felvételek.

PAPIR, ÍRÓSZER

**Csendőrségi nyomtatvány,
csendőrségi felszerelések**

CSERFI ISTVÁN-tól

BUDAPEST, VI., JÓKAI-UTCA 22. A nyugati p. u.-tól 2 perc.
Megbízható őskeresztény cég! • Pontos postai kiszolgálás.

**„Réka“
EGYENRUHÁT**

Készít:
egységcsomagból
igénylésre előírt
egységáron. Paszományok
gombok, felszerelési cikkek
Postai szétküldés

RUHAIPARI és KERESKEDELMI R.T.
VI., ANDRÁSSY-ÚT 27. • TELEFON: 425-984.

Csendőrségi tollforgót köt, javít, árusít Várfai Mihály ny. szakaltiszt, Budapest, XIV., Ujvidék-köz 5. fszt. 2. és Dél József ny. thtt. Rákosszentmihály, József-u. 74.

Lapunk mai számához csatoltuk a Kalotay Árpád sorsjegyárusítóüzlet (Bpest. VIII. József-krt. 26.) mellékletét.

SZEMÉLYI HÍREK.

Kinevezések. A kassai VIII. kerületben: Zombori János, Deák Antal, Pintér Sándor I. alhadnagyok; a kolozsvári IX. kerületben: Komlyós János, Varga Ferenc I. alhadnagyok; a marosvásárhelyi X. kerületben: Nagy István I. alhadnagy szakaszzparancsnokká; a marosvásárhelyi X. kerületben: Németh István I. tiszthelyettes őrsparancsnokká; a kolozsvári IX. kerületben: Pipó Sándor törzsszermester és Tamás János őrmester ideiglenes őrsparancsnokká kinevezettek.

Elöléptek. Őrmesterré: a miskolci VII. kerületben: Széplaki János csendőr, a kassai VIII. kerületben; Dobó István csendőr.

Véglegesítették. A budapesti I. kerületben: Kalmár Miklós, Szabó Mihály, Varga Imre, Turi István, Nagy Alajos, Jávorai János, Cs. Kovács Pál, Hegedűs István, Tenke Vince, Sági László, Marosvári Imre, Végvári István I., Németh Károly I., Kovács G. Ferenc, Berki Pál, Geiger Konrád, Molnár János III., Hábcenczius József; a székesfehérvári II. kerületben: Bancsó István, Horváth József IV., Nagy Antal I., Bakonyi János I., Kismartoni Pál, Dömötör Lajos, Kovács Gyula I., Csordás Sándor; a szombathelyi III. kerületben: Pej Mihály, Rábai József, Mórocz László, Tóth Gyula II., Szabó János V., Ughy Vince, Horváth József VIII., Gombás József, Matóczy Vilmos, Verrasztó László, Németh Ferenc VI., Bagi György, Gál József II., Gombkötő Vince, Beszprémi László, Karsai József, Lidi József, Nagy Márton, Pál János, Takács Ferenc II., Tavasi János, Kalamár István; a pécsi IV. kerületben: Fenyősi József, Vajda József I., Balogh Sándor II., Bogdán Ferenc, Böröczfy Géza, Kövesi György, Palócz István, Romhegyi József, Andács János, Bodnár Mihály II., Dóczi Győző, Kovács János IV., Kilyén Gál, Lőrinczi Albert, Szücs Sándor II., Szigeti Ferenc, Hegedűs Imre, Horváth Ferenc III., Keserű Sándor, Kópatáki Mihály, Kuti István, Kniesz Károly, Barabás Péter, Dankuj Dénes, Gidófalvi György, Köpeczi Márton, Mátyás György, Orbán Balázs, Simó Albert, Balázs Mihály, Jánosi János, Kövesdi Sándor, Mezriczky János, Simon Ferenc II., Monori György, Szoládi István, Imre Ferenc, Király Ferenc,

Labancz Lajos, Máthé Sándor II., Pelcz József, Pintér János, Oláh József II., Szegedi József; a szegedi V. kerületben: Lázár István, Tóth Ignác, Homoki Dániel, Pótári József, Földeáki Gáspár, Kusztos Boldizsár, Bongó János, Szőke-Nagy István, nemes Battonyi Sándor, Vass Gyula, Szász Sándor, Tóth József, Kertész Sándor, Imre Béla, Siklódi Ferenc, Székely János, Orbán János II., Kovács György, Bőr Lajos, László János, Orosz Gyula, Portik Tamás, Kiss Antal, Györfi István, Szabó Albert, Szilágyi Sándor, Imre Lázár, Boros Gábor, Simó János, Szántó László, Ozsváth Sándor, Papp Sándor, Kiss László, Berecz László, Csontos Ferenc II., Laczkó János, Mohácsi Miklós, Sinkó Mihály, Schott János, Troknya Miklós, Ujlaki Sándor. Vidai András, Vidra János, Fazekas Ferenc, Tamás János, Benke László, Kulifai József, Kuti Dénes, Nagy Gyula; a debreceni VI. kerületben: Bánfi Gergely, Gábor Imre, Hódi Béla, Kulcsár Lajos, Sipos Károly, Molnár József I., Boldog Péter, Egri István, Ladányi Dániel, Nagy Sándor V., Józsa Ferenc, Nagy Sándor IV., Ozsváth Jenő, Ferenczi Tamás, Tóth Pál, Réman István, Szücs Lajos II., Maulis János, Simon Albert, Haszon István, Baróka József, Bodnár Balázs, Harsányi István, Annus Ferenc, Lovas István, Kertész Kálmán, Zemplényi Gábor, Németh Árpád, vitéz Mag József, Szabó Béla, Lakatos Imre, Homoki Imre, Gazdag Imre, G. Csató Gyula, Dezső Gáspár, Pánczél József, Szabó Zsigmond, Kovács József I., Lengyel Zoltán; a miskolci VII. kerületben: Béres József, Ivádi Páldeák Agoston, Jákli Mihály, Kovács Elemér, Hidvégi János, Molnár Emil, Miálló Sándor, Faránki Sándor, Ináncsi Károly, Dienes Ferenc, Földházi Jenő, Kertész Miklós, Szekeres Simon, Szilágyi Lajos, Sári Sándor, Virág Zsigmond; a kassai VIII. kerületben: Mészáros Menyhért, Monori János, Varga Ferenc III., Madarasi Miklós, Szász Zsigmond, Ötvös János; a kolozsvári IX. kerületben: Pál József, Molnos Gergely, Barabás János, Csizmadia János, Száras Mihály, Cservedi Gábor, Katócz Zsigmond, Varga Gyula, Ajtai János, Vincze Sándor, Hajnal Ferenc, Orbán László, Torkos Gy. József, Bakos István, Kádár Sándor, Kudor András, Forman József, Vendlinger Vendel, Dimény Ferenc, Gali Árpád József, Szabó András, Szerdalác Ferenc, Csorvási Áron, Béla Pál, Göncz János, Kiss Sándor IV., Czégényi Sándor, Puskás Károly II., Kádas Ferenc, Bröckner István, Antal András, Balázs István I., György József, Tóth Imre, Palotás Lajos, Kovács

A RÁDIÓÉVAD MEGLEPETÉSE:

7*VEZÉR
SOROZAT

Standard Radio
1942-43

Csendőrségi

nyomatványok, papíráruk, és tárgyszerek megbízható bevásárlási helye

Hectelendy László
és Társai

BUDAPEST, XII., Bernáth Géza-u. 14.
(A budapesti csendőriktanya szomszédságában)
Telefon: 355-128.

FIGYELEM! Csendőr ma már csak dombornyomásos keitős csendőrfejes csendőrlevélpapírt használ és DUX táhegyű töltőtollal ír.

férfi, női és női kapátok, férfi és fiúruhák, eső- és ballonkapátok, tisztai esőköpenyek legolcsóbb bevásárlási helye

Kulcsár és Theil, Marosvásárhely
Ön-állítási Alaphól létesített cég. Bólyai-utca 9. szám.

Mózes, Szélyes Gergely, T. Nagy Gyula, Nagy István I.; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Kelemen János II., Abodi Elek, Bartha József I., Bereczki Lőrinc, Bustya Lajos, Budai Sándor, Benke Károly, Miklós Gábor, Bartha József II., Bari Zsigmond, Biró Lajos, Bereczki Árpád, Derczeni Sándor, Domó Albert, Fekete Tibor, Fehérvári Sándor, Lonsonczai Sámuel csendőröket az előírt próbaszolgálati idő letelte után.

Házasságot kötöttek. Bálint József III. őrnagy Jóba Sarolta-Katalin úrnővel Nyiregyházán, Dr. Bányási Béla-Rezső Károly százados Jovanovics Margit-Szilvia-Leopoldina úrnővel Szombathelyen, vitéz Tótfalussy Lajos g. őrnagy Komary Sarolta úrnővel Godóllon, dr. Naszvadi Mihály g. hadnagy Kovács Krisztina úrnővel Kunszentmiklóson; *a budapesti I. kerületben:* Vörös Kálmán törzsőrmester Mágocsi Annával Somlóvásárhelyen, Koncz Elek őrmester Klinger Erzsébettel Almáskamarason, Karacs Gábor őrmester Kiss Violával Tyukodon, Horváth Sándor II. őrmester Varga Vilmával Balatonfüreden; *a székesfehérvári II. kerületben:* Illés Ferenc őrmester Nagy Irénnel Dunaszerdahelyen, Malomvölgyi Pál őrmester Gallia Etelkával Udvardon, Pétervári Lajos őrmester Póda Máriaival Dunaszerdahelyen, Végvári Dénes őrmester Dékány Jusztiánával Hódmezővásárhelyen; *a szombathelyi III. kerületben:* Sziklai Gergely tiszthelyettes Saródi Annával Jákfán, Berta Kálmán őrmester Csendes Katalinnal Túskeváron, Soós József őrmester Proszics Szidoniával Zalaegerszegen, Polgár Jenő I. őrmester Nemescsényi Julia Annával Székesfehérváron, Harasztos Mihály őrmester Resch Erzsébettel Bakonyszőlősnél; *a pécsi IV. kerületben:* Bognár István őrmester Sziártó Máriaival Vásárosombón, Kovács László őrmester Balajcza Rozáliával Nagybjomban, Szabó Gyula III. őrmester Gadányi Ilonával Andocson; *a szegedi V. kerületben:* Hontendrei János őrmester Panczó Máriaival Korláthelmeccen, Balázs István I. őrmester Halász Annával Apátfalván, Jámbor Kálmán csendőr Földi Gizella-Ilonával Szabadkán, Horváth Károly őrmester Nagy Katalinnal Mindszenten, Varga József I. őrmester Dudás Margittal Cegléden, Mocsári Demeter őrmester Szabó Erzsébettel Kecskeméten, Illés Ferenc őrmester Ágh Juliannával Dunavescén, Varga Mihály II. őrmester Némedi-Varga Ilonával Kiskunfélegyházán, Kovács Ferenc I. csendőr Halász Annával Kiskunhalason, Tóth János VI. őrmester Németh Erzsébettel Nagybaracsán, Majoros András II. őrmester Milyó Dorottyaival Békéscsabán; *a debreceni VI. kerületben:* Bozó János őrmester Kemenistyák Margittal Mezőhegyesen, Szántó Antal őrmester Farkas Ilonával Békésszentandrásán, Kiss Kálmán I. őrmester Petri Ilonával Szeghalmon, Tóth Bálint őrmester Bauer Mária-Rozáliával Kondoroson, vitéz Simai Ferenc őrmester Kovács Etellel Tiszaroffon, Szücs Lajos őrmester Csinos Máriaival Nagymágócsán, vitéz Fejes Antal őrmester Pákozdi Rozáliával Törökszentmiklóson; *a miskolci VII. kerületben:* Bérczes Béla őrmester Nagy Saroltával Alsószolcán, Nyitrai János őrmester Meszáros Ilonával Miskolcon, Farkas István I. őrmester Berecz Ilonával Mezőcsáton, Mohácsi János őrmester Blum Irmával Majson, Papp Zsigmond őrmester Hundermer Edit-Szidoniával Budapesten; *a kassai VIII. kerületben:* Gilányi Sándor tiszthelyettes Helmecci Erzsébettel Balkányban, Ecsődi Kálmán őrmester

Erős Máriaival Adonyban, Sándor István II. csendőr Bódi Margittal Nógrádmegyeren; *a kolozsvári IX. kerületben:* Kaszás József őrmester Goll Margit-Évával Dusnokon, Lévai István csendőr László Etelkával Csengerbagoson, Meszes Imre csendőr Wastl Franciskával Kackón, Németh Pál őrmester Bertók Matildával Oszkón; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Sánta István csendőr Vicsics Bertával Hársfalván, János István csendőr Ferenc Vilmával Tiszaföldváron.

Született. Náday Ferenc g. őrnagy nejeének Attila-Ferenc-József fia; *a budapesti I. kerületben:* Tárnok Ferenc őrmester feleségének Livia-Erzsébet-Ilona leánya, Csattos Kálmán őrmester feleségének Mária-Erzsébet leánya, Sipos Mihály őrmester feleségének Rozália leánya, Pálhazy János törzsőrmester feleségének János-István fia; *a székesfehérvári II. kerületben:* Jászfalusi Mihály őrmester feleségének Mihály fia, Salamon János I. tiszthelyettes feleségének Károly fia, Tölgyes Ferenc tiszthelyettes feleségének Ede-István fia; *a szombathelyi III. kerületben:* Almás Ferenc őrmester feleségének Mária-Erzsébet leánya, Iván József őrmester feleségének Gizella-Margit leánya, Simon József II. tiszthelyettes feleségének Aluzia-Emerencia leánya, Szabó Ferenc törzsőrmester feleségének Ida-Anna leánya, Tóth Gyula I. őrmester feleségének József-Zoltán fia, Pál Ferenc I. őrmester feleségének Miklós-Ferenc fia, Angyal Ferenc őrmester feleségének Ferenc-Lajos fia; *a pécsi IV. kerületben:* Sipos István I. őrmester feleségének Irén leánya, Deák Vendel tiszthelyettes feleségének Ferenc-László fia, Fülöp Ernő őrmester feleségének Amália-Júlia leánya, Somos Mátyás őrmester feleségének László-Mátyás fia; *a szegedi V. kerületben:* Ágoston József tiszthelyettes feleségének László fia, Gáca Imre őrmester feleségének Erika leánya, Oláh István törzsőrmester feleségének Miklós-Levente fia, Szokács István őrmester feleségének Ildikó-Mária leánya, Dobos Sándor törzsőrmester feleségének Katalin-Julianna leánya; *a debreceni VI. kerületben:* Szilágyi Lajos III. törzsőrmester feleségének Katalin-Teréz leánya, Horváth Lajos II. tiszthelyettes feleségének Magdolna leánya, Herczeg Antal tiszthelyettes feleségének Erzsébet-Anna leánya; *a miskolci VII. kerületben:* Józsa Mihály tiszthelyettes feleségének Gusztáv-István fia, Galambos István törzsőrmester feleségének Gellért-József fia; *a kassai VIII. kerületben:* Kosztolányi János őrmester feleségének Imre-János-Antal fia, Tóth János V. őrmester feleségének Erzsébet leánya, Szilágyi Károly tiszthelyettes feleségének Mihály fia, vitéz Berentés József törzsőrmester feleségének Mária-Katalin leánya, Horváth István III. őrmester feleségének Miklós fia, Sarkadi Ferenc őrmester feleségének Ilona-Julianna leánya, Papp József IV. őrmester feleségének László fia, Virág Ferenc őrmester feleségének Ildikó-Mária leánya, Végváry Albert törzsőrmester feleségének Mária-Katalin leánya, Gönczy Antal tiszthelyettes feleségének Mária leánya, Gonda András tiszthelyettes feleségének Éva-Ilona leánya, Tóth István III. törzsőrmester feleségének István fia; *a kolozsvári IX. kerületben:* Lajtai Antal törzsőrmester feleségének István-Antal fia, Gonda Lajos I. őrmester feleségének Mária-Magdolna leánya, Bordás József tiszthelyettes feleségének József-Miklós fia, Gál István I. tiszthelyettes feleségének Erzsébet-Mária leánya; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Balogh Péter tiszthelyettes feleségének Béla-Csaba fia, Pető Lajos törzsőrmester feleségének Ilona leánya.

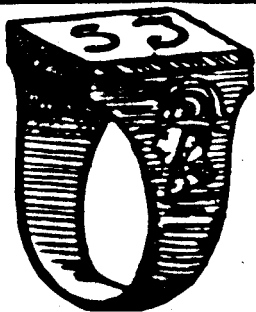
Halálozás. *A kassai VIII. kerületben:* Papp József IV. őrmester László fia Szurdokon, Poór Pál törzsőrmester Pál-György fia Nyiregyházán; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Bernáth Lajos törzsőrmester Ágnes-Erzsébet nevű leánya Szászrégenben, meghaltak.

CSENDŐR GYŰRŰK

Ezüstből csendőrfejjel szép kivitelben monogrammal 14 pengőért 3 havi részletre is fizethető.

SASVÁRI JÓZSEF

Budapest, IV., Régiposta-utca 10. sz.

C S E N D Ő R A
SORSJEGYET Kalotay Árpád
sorsjegyarúszó hivatásában
Bpest, VIII., József-krt 28
vasárnapja.

Térképudonság **RADNAI HAVASOK** 1:200.000 mérték. 78x100 cm
nagyiság, ótiszlú nyomás.
A M. K' R HONVÉD TÉRKÉPESZETI INTÉZET KIADÁSA.
Ára Pengő 2,50.
Kapható: **KÓKAI LAJOS** főbizományosnál, Budapest, IV., Kamermayer-u. 3
Ára előzetes bekioldése esetén (bélyegben is) bérmentve.

Katonai rendjelek — Jelvények — Sportérmek
Szalagok — miniatűrök — Javítások

MORZSÁNYI cégnél
Budapest, IV., Váci-u. 36. Tel.: 182-217.
Alapítási év 1870. A csendőrség kedvelt bevásárló helye.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási átsziszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalára és félhasábosan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kéziratot nem foglalkozunk. Kéziratok soráról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímezett és válaszbellyel ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részestjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közzléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jellege alatt. Jellegül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jellegt nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem írunk akkor sem, ha a beküldő válaszbellyeget mellékel.

Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikon“ rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma vagy beküldőinek küléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrlegénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlegénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok“ 25.342. számú postatakarékpénztári csekkszámára befizetni.

Aranyozott - kovácsoltvas - kristály
Stylcsillárok, díszlámpák

TÓTH JÁNOS

lámpaerő - műhely

BUDAPEST, KOSSUTH L.-U. 1. • Ferenciek útjára, T.: 188-269.

Keresztény
műszialosok
butortermékek.

Mi **BUTORT** előnyösen, megbízható kivitelben

HETESI GÁBOR cégnél vásárolunk.

Budapest, VI., Vilmos császár-út 53.

Styl-butorokban nagy választék.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni. Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és új címet pontosan és jól olvashatóan kérjük megírni.

5. nyom. alo. Nem közöljük, mert az adakozás — szerintünk — kötelesség volt.

Eördögh tiszthelyettes. Az Őrsgazdászat kezelési utasítás 94. §. 1. alpontja 6. bekezdése a pótlókeret legénységére vonatkozik, nincs érvényben, a felmerült kérdés eldöntésénél erre hivatkozni nem lehet. Egyébként pedig: az ideiglenes ruhagazdálkodási utasítás 32. §. C. alpontja szerint csak a becsült ruházat (lábbeli) átalakítási költsége, a D. alpont szerint pedig a lábbeliek elkészítési és fejelési költsége számolható el (pl.talpalás már nem!) a tömegátlány terhére.

Segíts! A kérdés nem új, a megoldás meglesz.

Tiszapart. 1. Szolgálatonkívül tetszése szerinti kocsiosztályon utazhat, ami pedig a szolgálati utazásokra elő van írva, annak megváltoztatására nem indok az, ha egykét bűnöző a II-od osztályon utazik. A csendőr fogja el a bűnöst felszállás előtt vagy leszálláskor. A megfigyelés? Ugyan mit figyelne meg a vasúti fülkében? Egyébként derék, fáradhatatlan vasúti csendőreink ellátják a szolgálót — a II-od osztályon is, ha így hozza a helyzet. 2. Takarékoság érdekében szüntessük meg a *Csendőrségi Lapok* magánpéldányait? Miért nem a napilapok 99%-át?

Kohner. Hagyjuk a jó öreg „törzs“ urakat; meg kell állapítanunk, hogy nehéz időben becsületes munkát végeztek és ha egyik-másik elhízott is volt, még nem jelentette értékük csökkentését.

55.555. Alkalmadtán közölni fogjuk.

B. J., Budapest. Az egyik altiszti esküvőn a helyi leventezekar és énekegyüttes szerepelt, a másikon a leányegylet énekelt a kóruson. Valamennyi gyönyörű volt; az, amit kedves soraiban leír, nem újdonság tehát. Hála Istennek, hogy így van, hogy két fiatal szív köré ilyen őszinte melegséget sugároznak az őket szerető, őket nagyra-becsülő tiszteik, bajtársak, ismerősök. Leírását nem közöljük, mert hasonló esetek nem ritkák, a részletes ismertetésére pedig — sajnós — nincs helyünk.

Rangidős. Az a járőrvezető, akit a parancsnok kijelöl. Az egymás közötti rangmeghatározásnál figyelembe kell venni a következőket. 1. Mikor végezte a járőrtársiskolát, 2. milyen eredménnyel, 3. a honvédségnél milyen rendfokozatot viselt, 4. mennyi a honvédségi szolgálati ideje és 5. az életkor. Ezt írja elő az 1935. évi Csendőrségi Közlöny 5. melléklete, az előléptetési rendelkezések, 18.250/eln. számú B. M. k. rendelet.

Magyar honvéd. Az előléptetési beadványokat a kerületi (hasonló) parancsnokságok az előírások szerint terjesztik elő a tiszthelyettesekről és alhadnagyokról, a többi legénységet pedig előléptetik, az intézkedéseikhez nem lehet hozzászólásunk.

FOLYÓSZÁMLÁRA IS

TRILON

és minden más textil áru

Trilon
RUHAZATI RT
ÜLLŐI-ÚT 14

KERESZTÉNY CÉG

Mátra. A polgármesteri hivatal (gazdasági ügyosztály) közvetlen és részletes felvilágosítást ad.

Sz. P. cső., Nagylózna. Kratochwil Károly ny. áll. altábornagy címe: Budapest, XI., Bercsényi-u. 15. Szilágyi Béla ny. áll. ezredes címe: Budapest, VII., Damjanich-u. 26/a. A beküldött vers nem felel meg.

Légo. A légoztalmi parancsnoknak széles jogköre van, de ahhoz nincs joga, hogy beverje annak az ablakait, aki az elsőtitét hiányosan hajtja végre. Kétségbevonjuk, hogy az ismertetett eset alkalmával a légo parancsnok józan volt. Szándékos rongálás az, amit tett, jelentsék fel ezért a bírósághoz és hivatali előjárójához is jelentsék azt, amit tett és amiért bűnvádi feljelentést is tettek. Azt, hogy a pénz-bírságot jogosan szabta-e ki, a hivatali előjárója dönti el, aki ebben az esetben együttal rendőri büntetőbíró is.

Szigliget. Kérdéseiből azt látjuk, hogy valami baj történt, ítéletet csak akkor mondhatnánk, ha ismernénk a másik fél, — aki valószínűleg az őrsparancsnok — előadását is. Ezért szorosan csak a kérdéseire válaszolunk. 1. A foglalkozási időn túl rádiót hallgatni szabad. Ebben azonban nem mehet a végtelékig. Azt értjük ezalatt, hogy a rendszerint fogalmazási, számlolási munkát végzőket önkényesen zavarnia nem lehet. A bajtársak tanulnak, fogalmaznak, amikhez összpontosított figyelem kell — Ön pedig a tenge-rentúli fakitermelés gazdasági vonatkozásairól szóló előadást hallgatja. Azaz, hogy hallgatná, ha nem kötelezné Önt a bajtársai iránt — feltétlen megadandó figyelem! 2. A csendőr számára elő van írva a takarodó; ha nem jogsoult a pihenő tartására, akkor nem feket le. 3. Ha azonnal útbá kell indulnia, akkor az átköltözködési szabadságát csak később veheti igénybe. (Szut. 214. p.) Ha a szolgálat úgy kívánja, akkor nincs szabadság. A szabadság nem illetmény, hanem kedvezmény, ezt egész életére érdemes megjegyeznie, mindiárt másként fogja fel jogait és kötelességeit. 4. Használhatja. Sehöl sincs előírva, hogy a számloló füzet kemény- vagy puha fedőlapos legyen. 5. A Szut. „Bevezető rendelkezések” erre feleletet adnak. 6. Az ébresztőről a Szut. 177. pontja rendelkezik. Az őrsparancsnoknak is joga van korábbi ébresztőt elrendelni. 7. Víziőrökre nem lehet jelentkezni, a létszám évekre elég.

Havas. Amint látja, sorrendben közöljük vasúti és közlekedési bajtársaink leírásait. Az Öné is megkaptuk, sorra kerül, de megrövidítve, helyszúke miatt.

Komoly. Elsősorban azokat elégitik ki a földekből, akik abból élnek s elsősorban a többgyermekeseket. Az előjáróság felfogása ezért helyes és nem felelbezhető meg. A szüleinek kellett volna igényüket bejelenteni s ha még nem késő, tegyék is ezt meg.

Felvidék. Katonával, csendőrrel, helyhez kötött polgári egyénnel szemben csak akkor van helye felmondásnak, ha bérbeadó megfelelő más lakást ajánl fel. Felmondani lehet, de a felmondó levélben pontosan meg kell jelölni az okot, hogy a bérbeadó miért akarja a maga részére igénybevenni a lakást. Béremelés tilos.

A mi kis csendőrség általános szerződéses szövetkezése és ruhakészítője

Trunkhahn

Szövetkezés a gyártóval

ELADÁS:
IV. PROHÁSZKA U.-UTCA 8
VI. TERÉZ-KÖRÜT 8
VII. BAROSS-TÉR 13.

AZ ORSZÁG EGYETLEN ÜSKERESZTÉNY POSZTÓVÁRA
GYÁRTELEP: BUDAPEST, XI., BOCSKAY-ÚT 47 SZÁM

KÉZIRATOK, FÉNYKÉPEK.

Don. A gondolat szép, de a megírás nem megfelelő. Szívesen vennénk, ha ottani szolgálatokról, tapasztalataikról beszámolót küldenének. Legcélszerűbb a naplószerű jegyzet, az apró élmények felsorolása. Köszöntjük mindnyájukat. Írja meg, kapják-e rendszeren a *Csendőrségi Lapokat*?

Arad. Nem mondjuk, hogy rossz a dolgozata, de október 6-áról mást és a nap magasztosságához illő hangnemben kell ma mondani.

T. M., Tata. Küldje el a völegényének, boldog lesz; így mondja el neki, hogy mennyire szereti.

Magyar thts. Üdvözöljük a versíró, de azt üzenjük neki: maradjon csak a mesterségénél.

Legyen meg a Te akarod. A szomorú eseményről a szeptember 1-i számunkban már megemlékeztünk versben is. Ez már elkésett.

Deák-kút. Úgyesen viselkedett, ennek köszönhető, hogy a bűncselekmény tettese megkerült. Leírása különösebb tanulást nem nyújt; azt valamennyien tudjuk, hogy az idegen nyelv ismerete mindig hasznos.

Megfejtések.

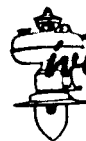
A Cs. L. 16—1942. számában közölt Hári János II. c. versenyzeladatulunkra beérkezett pályázatok közül — összesen 273-at kaptunk, — a legjobb dolgozatokat a következők küldték:

Bajusz Lajos cső. (Szeretfalva), Bardócz Ernő tórm. (Gödöllő), Bertalan Sándor thts. (Létka), Bóti Alajos órm. (Ungvár), Budai Károly cső. (Enyicke), Csáka Ferenc prbcső. (Hajdudorog), Füleki János ny. alhdgy. (Kaposvár), Gerzsenyi Béla cső. (Frigyesfalva), Isó Ernő cső. (Gálosfa), Kiss András órm. (Szombathely), Kiss Gyula I. cső. (Csepel), Kecskés Béla órm. (Ujvidék), Mázsári Mihály órm. (Kötegyán), Perlaki Imre órm. (Dolha), Puskás Mihály tórm. (Budapest), Sümei István thts. (Szilasbálhás), Szabó Dénes órm. (Budapest), Tárnok Ferenc órm. (Budapest), Udvardi György thts. (Kálnik), Vörös Ferenc órm. (Ungvár).

A legjobbak közül is a legjobbaknak (nevüket vastag betűkkel szedettük) jutalmul egy-egy töltőtollat küldtünk. Hári János II. „barátunk” bizony nagyokat lódtított, azt hitte, hogy ma is még be lehet csapni a falusi embert, mint elődje, Hári János I. idejében. Szerencséje, hogy nem verték meg... Nézzük csak, mikor „lódtított”?

Kisfogyasztású

petroleum-
gáz

vilámpák

Kézilámpák

Aladdin, Rt., Budapest, VII., Nyár-u. 7

MEGBIZHATÓI KÉNYELMESI ELŐNYÖSI
A

„TAKARÉKOS SÁG”

R.-T. DEBRECEN

BEVÁSÁRLÁSI RENDSZERE

124 üzlethez nyújt vásárlási lehetőséget,
1 helyen jelentéssel kötelezettséget, a
havonta megújuló továbbvásárlás jogával!

FELVILÁGOSÍTÁST, VÁSÁRLÁSI ÚTALVÁNYOKAT KÉSZ-
SÉGGEL NYÚJT A KÖZPONTI IRODA DEBRECEN, DEÁK FÉNYKÉP-
SÉG U.S.

Lapulhatott ő a gránáttölcsér szélén, hallhatta is, hogy zúg az akna, de bizony az már valótlan, hogy az akna „dereka 60 centis”. Ezt Hári az átmérőnek számítja? Hát akkor a 42-es híres ágyúnak kisebb a lövedéke? Már ebből is világos, hogy ilyen 60 centis akna nincs. „Útjában állott egy saját repülőnk, úgy hívják: golya.” Hári hallott valamit harangozni a „golya” repülőgépről, amely olyan lassan is mehet — 25—30 km —, hogy a többihez viszonyítva, szinte áll. Ez a parancsközvetítő repülőgép, amelyről írtunk is a Csendőrségi Lapokban, a „Hírek a nagyvilágból” rovatunkban. Ez még mind hagyján, — de hogy Hári utána-szaladjon az aknának és felkiáltson a pilótának, úgy-e ez nyilvánvalóan lódítás. Mennyit fut az ember és mennyit meg az akna — mondjuk másodpercenként? Nos, ugye, nyilvánvaló, hogy — „Hári lemarad...”, „Arany vitézségi érmet dobott le a pilóta” — ugyan, vajjon hány ilyen van a pilóták zsebében. Úgy-e egy sem? És van-e felhatalmazása bármely pilótának is csak úgy „ledobni” azt? A hadsereg fővezére pedig ki? Nos, az ott ül a repülőgépén?

„Olyan kézigránátjaink voltak, melyek háromszáz méteren belül mindent megöl.” Igaza van egyik bajtársunknak: hát akkor hogyan maradt élve őkelme?

Stb., stb. Részleteiben tovább nem is vitatkozunk „barátunkkal, mindössze csak vitorlás biciklijére térünk még ki, amelyről annyit lőtt, amennyit a kerék fordult.

Kérdezzük. a tőlény hol volt, hol vitte azt a temérdek mennyiséget?

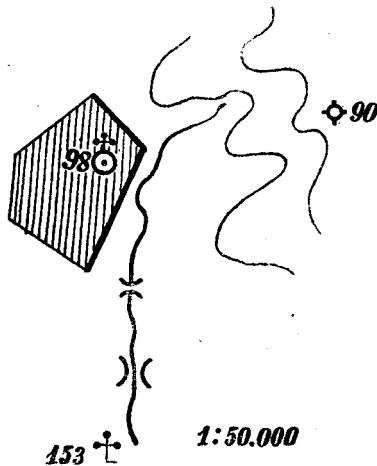
Örüljön Hári, hogy megmaradt — egészségesen...

Versenyfeladatok.

I.

Mit olvas le erről a térkép-részletről?

Van-e a rajzban hiba és hol?

Csak próbacsendőr és csendőr rendfokozatú bajtársaink vehetnek részt a versenyben. A hibátlan megoldásokat jó könyvekkel jutalmazzuk. Írja meg mindenki, milyen három könyvet szeretne, ha a nyertes lenne. Határidő: október 20

ÁGYBA —
REKAMIÉBA

Epeda RUGÓS
MATRACOT

Kérje kártyasától az EPEDA üzem
eredeti jótállási nyilatkozatát!

II.

Melyik közleményünk

ragadta meg legjobban a figyelmét a folyó évi Csendőrségi Lapokban közlőtekből? Melyik cikkünknek vette hasznát a szolgálatban, hol és milyen alkalommal? Lehet az a vezércikk, lehet bármelyik más, sőt valamelyik szerkesztői üzenet vagy lekszikon felvilágosítás is. Ezt írják meg járőrvezető bajtársaink (bármilyen rendfokozatúak is) október 20-ig. A legjobb munkákat közöljük és tiszteletdíjazzuk vagy emléktárggyal jutalmazzuk. (Mindenki írja meg, hogy melyiket kívánja?)

III.

A legtisztább ujjnyomok

készítőjének értékes töltőtollat adunk jutalmul. Beküldendők akár saját, akár másnak valamennyi kézujjáról felvett ujjnyomok, egy lapon. Azt, hogy azokat a pályázó bajtársunk készítette, az őrsparancsnok legyen szíves igazolni. Nyomozóalosztálybeli legénység nem vehet részt a versenyben. Csak őrmesterig bezárólag vehetnek részt a versenyen. Határidő: október 20.

IV.

1:50.000

arányban rajzolja le a következőket: Egy katasztrális hold nagyságú ingoványos területen K—Ny irányban gyalogút vezet, a fele úton egy gyalogbűrű van. Amint az út Ny irányban kijut e területről, 20 méterre egy vasúti aluljárón megy át, majd egy szőlőskertben végződik. A szőlőskert kőkerítéses, nagysága, 120 öl. Ény. sarkában kis présház. Itt egy légv. tü. figyelőőrs van.

A rajzot nem tintával, hanem fekete irónnal kell készíteni, s jma fehér vagy fogalmi papírra. Minél kevesebb hiba, minél kevesebb gummizás, a jutalom annál értéke-sebb lesz. A dolgozatokat október 20-áig kérjük. Csak legénység vehet részt a versenyben.

V.

Érdekes lenne

tudni, hogy ki a legmagasabb közöttünk? Ki a legizmosabb? (Mellbőség lélekzettel és anélkül, felkarméret nyugalmi helyzetben és behajlítva).

Fényképet is szívesen veszünk. Az érdekeltek két bajtársuk által megállapított és aláírt adataikat közölgék október 20-ig. Szeretnénk, ha minél többen részt vennének ebben a kis összehasonlító munkában.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

Besenyői BEÖTHY KÁLMÁN alezredes.

Szációm Sajtóvállalat Pt., Budapest. V., Honvéd utca 10.

Felelős: Györy Aladár igazgató.

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS
R.T.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.

Távbeszélő: 120-013. (A Hősök-tere közelében)

ÍRÓGÉP-ét
javíttassa

JUHÁSZ IMRE ÍRÓGÉPÜZEM-nél
SZÉKES-EHÉRVÁR, RÁKÓCZI-UTCA 2 SZÁM.
Kellékek minden rendszerű irodagéphez.